

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)
της 24ης Οκτωβρίου 1997 *

Στην υπόθεση T-239/94,

Association des aciéries européennes indépendantes (EISA), ένωση βελγικού δικαίου, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τον Alexandre Vandencastele, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Ernest Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Michel Nolin και Ben Smulders, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

υποστηριζόμενης από

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως**, εκπροσωπούμενο από τους Rüdiger Bandilla και Stephan Marquardt, αντιστοίχως διευθυντή και υπάλληλο διοικήσεως στη Νομική Υπηρεσία, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Alessandro Morbilli, γενικό διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

την **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**, εκπροσωπούμενη από τον Ernst Röder, Ministerialrat στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και τον Bernd Kloke, Oberregierungsrat στο ίδιο υπουργείο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, 20-22, avenue Émile Reuter,

την **Ιταλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από τον Umberto Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

και

την **Iva Laminati Piani SpA**, εταιρία ιταλικού δικαίου, με έδρα τη Ρώμη, εκπροσωπούμενη από τον Aurelio Pappalardo, δικηγόρο Trapani, και τον Massimo Merola, δικηγόρο Ρώμης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Alain Lorang, 51, rue Albert 1er,

παρεμβαίνοντες,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των αποφάσεων 94/256/ΕΚΑΧ έως 94/261/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 12ης Απριλίου 1994, περί των ενισχύσεων τις οποίες διάφορα κράτη μέλη προτίθενται να χορηγήσουν σε χαλυβουργικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στα αντίστοιχα εδάφη τους (ΒΕ L 112, αντίστοιχως σ. 45, 52, 58, 64, 71 και 77),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Saggio, Πρόεδρο, A. Καλογερόπουλο, τη V. Tiili, τους A. Potocki και R. M. Moura Ramos, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 25ης Φεβρουαρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (στο εξής: Συνθήκη) απαγορεύει, κατ' αρχήν, τις κρατικές ενισχύσεις σε χαλυβουργικές επιχειρήσεις, ορίζοντας στο άρθρο της 4, στοιχείο γ', ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα και, κατά συνέπεια, απαγορεύονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην εν λόγω συνθήκη «οι επιδοτήσεις ή οι ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη ή οι ειδικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από αυτά υπό οποιαδήποτε μορφή».
- 2 Το άρθρο 95, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ορίζει ότι:

«σε όλες τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη, στις οποίες απόφαση ή σύσταση της Επιτροπής παρίσταται αναγκαία για την

πραγματοποίηση, κατά τη λειτουργία της κοινής αγοράς του άνθρακα και του χάλυβα και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, ενός από τους σκοπούς της Κοινότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 2, 3 και 4, η απόφαση ή η σύσταση αυτή δύναται να εκδοθεί μετά ομόφωνη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου και κατόπιν διαβουλεύσεως με τη συμβουλευτική επιτροπή.

Η ίδια απόφαση ή σύσταση, εκδοθείσα με την αυτή μορφή, καθορίζει ενδεχομένως τις εφαρμοστέες κυρώσεις.»

- 3 Προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της αναδιαρθρώσεως του τομέα της χαλυβουργίας, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 95 της Συνθήκης για να θέσει σε εφαρμογή, από την αρχή της δεκαετίας του '80, ένα κοινοτικό σύστημα ενισχύσεων επιτρέπον τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στη χαλυβουργία σε ορισμένες περιοριστικά απαριθμούμενες περιπτώσεις. Το σύστημα αυτό υπέστη διαδοχικές προσαρμογές, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι συγκυριακές δυσχέρειες της χαλυβουργικής βιομηχανίας. Έτσι, ο κοινοτικός κώδικας των ενισχύσεων προς τη χαλυβουργία που ίσχυε κατά την περίοδο που αφορά την υπό κρίση υπόθεση είναι ο πέμπτος κατά σειρά και θεσπίστηκε με την απόφαση 3855/91/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1991, που θεσπίζει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 362, σ. 57, στο εξής: κώδικας ενισχύσεων). Από τις αιτιολογικές του σκέψεις προκύπτει ότι θεσπίζει, όπως και οι προηγούμενοι κώδικες, ένα κοινοτικό σύστημα με σκοπό την κάλυψη των ειδικών ή μη ενισχύσεων που χορηγούν τα κράτη μέλη υπό οποιαδήποτε μορφή. Ο κώδικας αυτός δεν επιτρέπει ούτε τις ενισχύσεις για τη λειτουργία ούτε τις ενισχύσεις για την αναδιάρθρωση, εκτός αν πρόκειται για ενισχύσεις για το κλείσιμο μονάδων.

Το ιστορικό της διαφοράς

- 4 Ενόψει της επιδεινώσεως της οικονομικής και χρηματοδοτικής καταστάσεως στον τομέα της χαλυβουργίας, η Επιτροπή υπέβαλε ένα σχέδιο αναδιαρθρώσεως με την ανακοίνωσή της SEC (92) 2160 τελικό προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 23ης Νοεμβρίου 1992, με τίτλο «Για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χαλυβουργίας, ανάγκη μιας νέας αναδιάρθρωσης». Το σχέδιο αυτό στηριζόταν στη διαπίστωση της διατηρήσεως μιας πλεο-

νάζουσας δυναμικότητας διαρθρωτικού χαρακτήρα και αποσκοπούσε κυρίως να πραγματοποιήσει, στη βάση της εκούσιας συμμετοχής των χαλυβουργικών επιχειρήσεων, μια σημαντική και οριστική μείωση των παραγωγικών ικανοτήτων της τάξεως των 19 εκατομμυρίων τόνων κατ' ελάχιστον. Προς τούτο, προέβλεπε ένα σύνολο συνοδευτικών μέτρων στον κοινωνικό τομέα καθώς και χρηματοοικονομικά κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών ενισχύσεων. Εκ παραλλήλου, η Επιτροπή έδωσε διερευνητική εντολή σε έναν ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, τον κ. Braun, πρώην γενικό διευθυντή στη γενική διεύθυνση βιομηχανίας της Επιτροπής, στον οποίο ανατέθηκε ουσιαστικά το έργο της συγκεντρώσεως και καταγραφής των στοιχείων σχετικά με τα σχέδια κλεισίματος επιχειρήσεων του χαλυβουργικού τομέα κατά την περίοδο που αφορούσε η προπαρατεθείσα ανακοίνωση, η οποία κάλυπτε τα έτη 1993 έως 1995. Ο κ. Braun υπέβαλε στις 29 Ιανουαρίου 1993 την έκθεσή του, η οποία έφερε τον τίτλο «Οι δρομολογημένες και προγραμματιζόμενες αναδιαρθρώσεις στη χαλυβουργική βιομηχανία», αφού ήλθε σε επαφή με τα διευθυντικά στελέχη 70 περίπου επιχειρήσεων.

5 Με τα πορίσματά του της 25ης Φεβρουαρίου 1993, το Συμβούλιο δέχθηκε ευνοϊκά τις γενικές κατευθύνσεις του προγράμματος που υπέβαλε η Επιτροπή κατόπιν της εκθέσεως Braun, προκειμένου να επιτευχθεί σημαντική μείωση των παραγωγικών ικανοτήτων. Η αναδιάρθρωση σε σταθερή βάση του χαλυβουργικού τομέα έπρεπε να διευκολυνθεί με «ένα σύνολο συνοδευτικών μέτρων διαχρονικά περιορισμένων, τηρουμένων αυστηρώς των κανόνων περί του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων», έχοντας ως δεδομένο, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, ότι «η Επιτροπή [επιβεβαιώνει] την προσήλωσή της στην αυστηρή και αντικειμενική εφαρμογή του κώδικα ενισχύσεων και [θα μεριμνούν] ώστε οι ενδεχόμενες παρεκκλίσεις που θα μπορούσαν να προταθούν από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης να συμβάλλουν πλήρως στην επιβαλλόμενη συνολική προσπάθεια μειώσεως των παραγωγικών ικανοτήτων. Το Συμβούλιο [θα αποφάσιζε] ταχέως σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια επί των προτάσεων αυτών».

6 Στο πνεύμα αυτό, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ανέφεραν στην κοινή δήλωσή τους που περιέχεται στα πρακτικά του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1993 — όπου μνημονεύεται η συνολική συμφωνία που επιτεύχθηκε στα πλαίσια του Συμβουλίου προκειμένου να παράσχει τη σύμφωνη γνώμη του βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στις δημόσιες επιχειρήσεις Sidenor (Ισπανία), Sächsische Edlstahlwerke GmbH (Γερμανία), Corporación de la Siderurgia Integral (CSI, Ισπανία), Ilva (Ιταλία), EKO Stahl AG (Γερμανία) και Siderurgia Nacional Company (Πορτογαλία) — ότι «[θεωρούσαν] ότι το μοναδικό μέσο προς μια

κοινοτική χαλυβουργία υγιή και ανταγωνιστική στη διεθνή αγορά [ήταν] ναπαύσουν οριστικά οι δημόσιες επιδοτήσεις στη χαλυβουργία και να κλείσουν οι μη αποδοτικές μονάδες. Το Συμβούλιο, παρέχοντας την ομόφωνη συμφωνία του στις προτάσεις βάσει του άρθρου 95 οι οποίες του [είχαν] υποβληθεί, [τόνιζε εκ νέου] την προσήλωσή του στην αυστηρή εφαρμογή του κώδικα ενισχύσεων (...) και, ελλείψει εξουσιοδοτήσεως βάσει του κώδικα, στο άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος κάθε κράτους μέλους να ζητήσει την έκδοση αποφάσεως βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης ΕΚΑΧ και σύμφωνα με τα πορίσματά του της 25ης Φεβρουαρίου 1993, το Συμβούλιο [δήλωνε] αποφασισμένο να αποφύγει κάθε νέα παρέκκλιση βάσει του άρθρου 95 για ενισχύσεις υπέρ μιας συγκεκριμένης επιχειρήσεως».

7 Το Συμβούλιο παρέσχε τη σύμφωνη γνώμη του στις 22 Δεκεμβρίου 1993, βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, επί της χορηγήσεως των προμνησθεισών ενισχύσεων, που σκοπό είχαν να συνοδεύσουν την αναδιάρθρωση ή την ιδιωτικοποίηση των οικείων δημοσίων επιχειρήσεων.

8 Σε αυτό το νομικό και πραγματικό πλαίσιο η Επιτροπή, για να διευκολύνει μια νέα αναδιάρθρωση της χαλυβουργικής βιομηχανίας, έλαβε στις 12 Απριλίου 1994, κατόπιν της προαναφερθείσας σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου, έξι ατομικές αποφάσεις στηριζόμενες στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης και εγκρίνουσες τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων οι οποίες δεν ικανοποιούσαν τα κριτήρια που επιτρέπουν, κατ' εφαρμογή του προαναφερθέντος κώδικα ενισχύσεων, την παρέκκλιση από το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης. Η Επιτροπή ενέκρινε αντιστοίχως, με τις έξι αυτές αποφάσεις, τις ενισχύσεις που η Γερμανία προετίθετο να χορηγήσει στη χαλυβουργική επιχείρηση EKO Stahl AG, Eisenhüttenstadt (απόφαση 94/256/ΕΚΑΧ, ΕΕ L 112, σ. 45, στο εξής: απόφαση 94/256), τις ενισχύσεις που η Πορτογαλία προετίθετο να χορηγήσει στη χαλυβουργική επιχείρηση Siderurgia Nacional (απόφαση 94/257/ΕΚΑΧ, ΕΕ L 112, σ. 52), τις ενισχύσεις που η Ισπανία προετίθετο να χορηγήσει στη δημόσια χαλυβουργική επιχείρηση με ολοκληρωμένο σύστημα παραγωγής Corporación de la Siderurgia Integral (CSI) (απόφαση 94/258/ΕΚΑΧ, ΕΕ L 112, σ. 58), την εκ μέρους της Ιταλίας χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στις χαλυβουργικές επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα (χαλυβουργικός όμιλος Ilva) (απόφαση 94/259/ΕΚΑΧ, ΕΕ L 112, σ. 64), τις ενισχύσεις που η Γερμανία προετίθετο να χορηγήσει στη χαλυβουργική επιχείρηση Sächsische Edelstahlwerke GmbH, Freital κατά Sachsen (απόφαση 94/260/ΕΚΑΧ, ΕΕ L 112, σ. 71) και τις ενισχύσεις που η Ισπανία προετίθετο να χορηγήσει στη Sidenor, επιχείρηση παράγουσα ειδικές μορφές χάλυβα (απόφαση 94/261/ΕΚΑΧ, ΕΕ L 112, σ. 77).

- 9 Οι εγκρίσεις αυτές συνοδεύονταν, σύμφωνα με τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου, «από υποχρεώσεις αντιστοιχούσες σε καθαρές μειώσεις παραγωγικής ικανότητας ύψους τουλάχιστον 2 εκατομμυρίων τόνων ακατέργαστου χάλυβα και για ανώτατη ποσότητα ύψους 5,4 εκατομμυρίων τόνων προϊόντων θερμής ελάσεως (χωρίς να υπολογίζεται η ενδεχόμενη κατασκευή μιας συστοιχίας ελάστρων κατασκευής ρόλων στο Sesião και η αύξηση δυναμικότητας της ΕΚΟ Stahl πέραν των 900 000 τόνων μετά τα μέσα του 1999)», σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, της 13ης Απριλίου 1994 [COM(94) 125 τελικό], η οποία απέβλεπε στη σύνταξη ενδιάμεσου απολογισμού της αναδιαρθρώσεως του χαλυβουργικού τομέα και στη διατύπωση συστάσεων με σκοπό την παγίωση της σχετικής διεργασίας, σύμφωνα με το πνεύμα των προπαρατεθέντων πορισμάτων του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1993.

Διαδικασία

- 10 Στο πλαίσιο αυτό, η Association des aciéries européennes indépendantes (EISA), με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Ιουνίου 1994, ζήτησε δυνάμει του άρθρου 33 της Συνθήκης την ακύρωση των έξι προαναφερθεισών αποφάσεων της 12ης Απριλίου 1994.
- 11 Με χωριστό δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αυθημερόν, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 39 της Συνθήκης, αίτηση αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 1 των προσβαλλομένων αποφάσεων, κατά το μέτρο που αυτές αναγνώριζαν ως συμβατές με την εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς και, επομένως, ενέκριναν τις εν λόγω ενισχύσεις. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουλίου 1994, T-234/94 R, EISA κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-703).
- 12 Εν τω μεταξύ ασκήθηκαν δύο άλλες προσφυγές ενώπιον του Πρωτοδικείου, η μια εκ μέρους της εταιρείας British Steel plc, κατά των προαναφερθεισών αποφάσεων 94/258 και 94/259, της 12ης Απριλίου 1994, που ενέκριναν

αντιστοίχως τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στην επιχείρηση CSI και στον χαλυβουργικό όμιλο Ilva (υπόθεση T-243/94), και η άλλη εκ μέρους των επιχειρήσεων Wirtschaftsvereinigung Stahl, Thyssen Stahl AG, Preussag Stahl AG και Hoogovens Groep BV κατά της απόφασης 94/259, η οποία ενέκρινε τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον χαλυβουργικό όμιλο Ilva (υπόθεση T-244/94).

- 13 Στην υπό κρίση υπόθεση, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Συμβούλιο, η Ιταλική Δημοκρατία και η Ilva Laminati Piani SpA (στο εξής: Ilva) υπέβαλαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, στις 14, 24 και 28 Οκτωβρίου και στις 2 Νοεμβρίου 1994 αντιστοίχως, αιτήσεις παρεμβάσεως στη διαφορά προς στήριξη των αιτημάτων της καθής. Με διατάξεις της 25ης, της 28ης Νοεμβρίου και της 15ης Δεκεμβρίου 1994, ο πρόεδρος του δευτέρου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου δέχθηκε τις ως άνω αιτήσεις παρεμβάσεως υπέρ της καθής.
- 14 Στις 21 Δεκεμβρίου 1994, η Επιτροπή, με την απόφαση 94/1075/EΚΑΧ, όσον αφορά ενίσχυση από τη Γερμανία στη χαλυβουργική επιχείρηση EKO Stahl GmbH, Eisenhüttenstadt (EE L 386, σ. 18), ανακάλεσε την προπαρατεθείσα απόφαση 94/256, που αφορούσε την εν λόγω επιχείρηση.
- 15 Στις 3 Δεκεμβρίου 1996, το Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 64, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, υπέβαλε ερωτήσεις στην Επιτροπή, στις οποίες αυτή απάντησε εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- 16 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 25ης Φεβρουαρίου 1997.

Αιτήματα των διαδίκων

- 17 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει τις προαναφερθείσες αποφάσεις 94/256 έως 94/261, της 12ης Απριλίου 1994.
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 18 Η καθής, υποστηριζόμενη από το Συμβούλιο και την Ιταλική Δημοκρατία, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή.
  - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 19 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή, καθόσον με αυτή ζητείται η ακύρωση των προαναφερθεισών αποφάσεων 94/256 και 94/260 της 12ης Απριλίου 1994.
- 20 Η Πνα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή, αλλά αβάσιμη.
  - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Πνα.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 21 Προκειμένου να αποδείξει το παραδεκτό της προσφυγής της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της Γερμανικής Κυβερνήσεως, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις την αφορούν, υπό την έννοια του άρθρου 33, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Σεπτεμβρίου 1985, 172/83 και 226/83, Hoogovens κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 2831, και της 6ης Δεκεμβρίου 1990, C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen-und Stahlindustrie κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-4413). Επιπλέον, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι πολλά από τα μέλη της έχουν παραγωγή η οποία ανταγωνίζεται ευθέως την παραγωγή των δύο γερμανικών επιχειρήσεων που τυγχάνουν των επίμαχων ενισχύσεων, καθώς και την παραγωγή των αγοραστών τους.
- 22 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αμφισβητεί την ενεργητική νομιμοποίηση της προσφεύγουσας, με το αιτιολογικό ότι δεν απέδειξε ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις βλάπτουν τα συμφέροντά της ή τα συμφέροντα των επιχειρήσεων που αντιπροσωπεύει. Ειδικότερα, τα μέλη της δεν τελούν σε ανταγωνισμό με τις επιχειρήσεις EKO Stahl και Sächsische Edelstahlwerke, στο μέτρο που δεν προκύπτει ότι κατασκευάζουν τα ίδια προϊόντα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 23 Προτού εξεταστεί το βάσιμο της ενστάσεως απαραδέκτου που υπέβαλε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να εκτιμηθεί το παραδεκτό της με βάση τον Κανονισμό Διαδικασίας.
- 24 Η καθής δεν υπέβαλε αυτή την ένσταση απαραδέκτου κατά την έγγραφη διαδικασία. Η παρέμβαση όμως δύναται να έχει ως αντικείμενο μόνο την

υποστήριξη των αιτημάτων του ενός των διαδίκων [άρθρο 34, δεύτερο εδάφιο, και 46, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού (ΕΚΑΧ) του Δικαστηρίου]. Επιπλέον, ο παρεμβαίνων αποδέχεται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρεμβάσεώς του (άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας).

- 25 Από τα ανωτέρω έπεται ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, παρεμβαίνουσα, δεν νομιμοποιείται να υποβάλει ένσταση απαραδέκτου και ότι το Πρωτοδικείο δεν οφείλει, επομένως, να εξετάσει τους σχετικούς ισχυρισμούς της (βλ., επί του σημείου αυτού, την απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1125).
- 26 Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 113 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί οποτεδήποτε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το παραδεκτό για λόγους δημοσίας τάξεως, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προβάλλουν οι παρεμβαίνοντες (βλ., σχετικώς, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1990, C-305/86 και C-160/87, Neotype Techmashexport κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2945, και της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203).
- 27 Εν προκειμένω, με την ένσταση απαραδέκτου που υπέβαλε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας τίθεται ένα ζήτημα δημοσίας τάξεως, στο μέτρο που αφορά την ενεργητική νομιμοποίηση της προσφεύγουσας, καθώς και τη δυνατότητά της να ασκεί ένδικα βοηθήματα και, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα νομολογία, η ένσταση αυτή μπορεί να εξεταστεί αυτεπαγγέλτως από το Πρωτοδικείο.
- 28 Στο πλαίσιο αυτό, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι τις ενώσεις, υπό την έννοια του άρθρου 48 της Συνθήκης, στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις του χαλυβουργικού τομέα και των οποίων ο σκοπός συνίσταται στην εκπροσώπηση των κοινών συμφερόντων των μελών τους τις αφορούν — υπό την έννοια του άρθρου 33, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης — οι αποφάσεις που εγκρίνουν την καταβολή κρατικών ενισχύσεων σε ανταγωνιστικές επιχειρήσεις (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Wirtschaftsvereinigung Eisen-und Stahlindustrie κατά Επιτροπής, σκέψη 23).

- 29 Η EISA αποτελεί ένωση στην οποία συμμετέχουν ανεξάρτητες ευρωπαϊκές χαλυβουργίες, πράγμα που επιτρέπει να τεκμαρθεί ότι οι δημόσιες χαλυβουργικές επιχειρήσεις που τυγχάνουν των ενισχύσεων που ενέκριναν οι επίδικες αποφάσεις είναι επιχειρήσεις ανταγωνιστικές των επιχειρήσεων μελών της EISA. Όπως όμως τόνισε η προσφεύγουσα, δεν αμφισβητήθηκε ούτε από την καθής ούτε από τους παρεμβαίνοντες, πλην της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, ότι οι επιχειρήσεις που εκπροσωπεί η EISA τελούν πράγματι σε ανταγωνισμό προς τις δημόσιες χαλυβουργικές επιχειρήσεις που έτυχαν των ενισχύσεων τις οποίες ενέκριναν οι επίδικες αποφάσεις. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απλώς υποστήριξε ότι «δεν προκύπτει» ότι τα μέλη της EISA παράγουν τα ίδια προϊόντα με την EKO Stahl ή τη Sächsische Edelstahlwerke, χωρίς ωστόσο να προβάλλει επαρκή επιχειρήματα για να αμφισβητήσει το ότι οι επιχειρήσεις που εκπροσωπούνται από την EISA έχουν την ιδιότητα του ανταγωνιστή.
- 30 Επομένως, η προσφυγή που άσκησε η EISA πρέπει να θεωρηθεί παραδεκτή.

Επί του αντικειμένου της αιτήσεως ακυρώσεως

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 31 Όσον αφορά την αίτηση ακυρώσεως της προπαρατεθείσας αποφάσεως 94/256, που αφορά την επιχείρηση EKO Stahl AG (στο εξής: EKO), η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηρίζει ότι κατέστη άνευ αντικειμένου, καθόσον η Επιτροπή ανεκάλεσε την απόφαση αυτή με την προπαρατεθείσα απόφαση 94/1075, της 21ης Δεκεμβρίου 1994.
- 32 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η απόφαση 94/256 σχετικά με την EKO έχει ανακληθεί από την Επιτροπή, αυτό δεν σημαίνει ότι η αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως αυτής στερείται αντικειμένου, στο μέτρο που η προσφεύγουσα έχει συμφέρον να αναγνωρισθεί από το Πρωτοδικείο η έλλειψη νομιμότητας των ατομικών αποφάσεων που επιτρέπουν τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για τη λειτουργία βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, προκειμένου να αποφευχθούν ενδεχόμενες επαναλήψεις της πρακτικής αυτής.

- 33 Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι, με την προαναφερθείσα απόφασή της 94/1075, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, προέβη στην «ανάκληση-κατάργηση» της αποφάσεώς της 94/256 και ότι, ως εκ τούτου, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως εκ μέρους του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι η προσφυγή ακυρώσεως όσον αφορά την απόφαση 94/256 κατέστη άνευ αντικειμένου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 34 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η άποψη της προσφεύγουσας είναι αβάσιμη. Κατά πάγια νομολογία, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί προσφυγής ακυρώσεως εφόσον η προσβαλλόμενη απόφαση ανακλήθηκε και ως εκ τούτου κατέστη ανεφάρμοστη (βλ., για παράδειγμα, τη διάταξη του Δικαστηρίου της 19ης Οκτωβρίου 1993, 75/83, Ferriere San Carlo κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3123). Δεν αμφισβητείται όμως ότι η επίδικη απόφαση ανακλήθηκε και συνεπώς κατέστη ανεφάρμοστη. Επομένως, η προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε η EISA κατά της αποφάσεως 94/256 κατέστη άνευ αντικειμένου, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λόγοι που οδήγησαν την Επιτροπή να ανακαλέσει την απόφαση αυτή.
- 35 Επομένως, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί του τμήματος της προσφυγής με το οποίο ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως 94/256.

Επί της ουσίας της προσφυγής

- 36 Η προσφεύγουσα προβάλλει, προς στήριξη της αιτήσεως ακυρώσεως, δύο λόγους οι οποίοι αφορούν, αφενός, παράβαση της Συνθήκης και του κώδικα ενισχύσεων, καθώς και κατάχρηση εξουσίας, και, αφετέρου, τον κατ' αυτήν αναδρομικό χαρακτήρα των επίδικων αποφάσεων.

Επί του πρώτου λόγου που αφορά παράβαση της Συνθήκης και του κώδικα ενισχύσεων, καθώς και κατάχρηση εξουσίας

- 37 Στο πλαίσιο του πρώτου αυτού λόγου, η προσφεύγουσα προβάλλει, πρώτον, ότι δεν ελήφθη υπόψη η απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων την οποία επιβάλλει κατ' αυτήν η Συνθήκη και ο κώδικας ενισχύσεων, καθώς και ότι υπήρξε κατάχρηση εξουσίας, δεύτερον, ότι υπήρξε παράβαση των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης και, τρίτον, ότι παραβιάστηκε η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων που καθιερώνει η Συνθήκη.

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 38 Η προσφεύγουσα τονίζει κατ' αρχάς ότι με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις η Επιτροπή αναγνωρίζει ρητώς ότι οι επίμαχες ενισχύσεις είναι ασύμβατες προς τη Συνθήκη ΕΚΑΧ και τον κώδικα ενισχύσεων. Το εν λόγω θεσμικό όργανο όμως δεν είχε δικαίωμα να παρακκλίνει από την απαγόρευση των ενισχύσεων που επιβάλλουν τα νομοθετήματα αυτά, στηριζόμενο στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, η έκδοση των επίδικων αποφάσεων συνεπάγεται ουσιαστικά τροποποίηση της Συνθήκης και απαιτούσε προηγουμένως αυτή να είχε τροποποιηθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο N της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατόπιν της καταργήσεως του άρθρου 96 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, από 1ης Νοεμβρίου 1993, με το άρθρο Η, σημείο 21, της εν λόγω Συνθήκης.

- 39 Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, παρέχοντας μια σειρά ατομικών παρεκκλίσεων χωρίς να προσδιορίζει τις περιστάσεις που την οδήγησαν να παρεκκλίνει από τις διατάξεις του κώδικα ενισχύσεων υπέρ των πέντε επιχειρήσεων που είναι αποδέκτες των επίδικων αποφάσεων, προσπορίστηκε μια υπερβολικά ασαφή και γενική εξουσία, η οποία βαίνει πέραν της προσαρμογής της Συνθήκης που προβλέπεται στο άρθρο 95, τόσο στο πρώτο όσο και στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο, και η οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν επιτρέπει τον έλεγχο περί του αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων αυτών.

40 Ειδικότερα, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν αφορούν περίπτωση μη προβλεπόμενη στη Συνθήκη, στο μέτρο που αυτή, αντιθέτως, απαγορεύει ρητώς τις κρατικές ενισχύσεις, στο άρθρο της 4, στοιχείο γ'. Η προσφεύγουσα απορρίπτει την επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι οι επίδικες αποφάσεις εγκρίνουν όχι απαγορευόμενες από το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης κρατικές ενισχύσεις, αλλά κοινοτικές ενισχύσεις. Συναφώς, ισχυρίζεται ότι από τις προσβαλλόμενες αποφάσεις προκύπτει σαφώς ότι αυτές εγκρίνουν εθνικές ενισχύσεις και όχι κοινοτικές ενισχύσεις. Είναι προφανές ότι η δράση της Επιτροπής περιορίστηκε στο να επιτρέψει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στα οικεία κράτη μέλη να χορηγήσουν στις επιχειρήσεις τους ενίσχυση, της οποίας το ύψος και τους τρόπους χορηγήσεως καθόρισαν αυτά τα ίδια, εκτός οποιουδήποτε κοινοτικού πλαισίου. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, μη τηρώντας έτσι, έστω και για σκοπό υποτίθεται σύμφωνο προς τους στόχους της Συνθήκης, την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων που επιβάλλει η Συνθήκη, προσέβαλαν την αρχή μιας κοινότητας δικαίου.

41 Στο πνεύμα αυτό, η προσφεύγουσα φρονεί ότι ο ατομικός χαρακτήρας των παρεκκλίσεων από την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων που επιβάλλει η Συνθήκη, οι οποίες χορηγήθηκαν με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, αποδεικνύει ότι δεν έχουν ως αντικείμενο την αντιμετώπιση μιας περιπτώσεως μη προβλεπόμενης στη Συνθήκη, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι σκοποί που ορίζει, αλλά την αντιμετώπιση των δυσχερειών που έχουν ορισμένες επιχειρήσεις να υπαχθούν στους κανόνες της Συνθήκης, η τήρηση των οποίων επιβάλλεται στους ανταγωνιστές τους. Οι αποφάσεις αυτές αποσκοπούν πράγματι στο να νομιμοποιήσουν ορισμένες κρατικές ενισχύσεις οι οποίες δεν μπορούσαν να ενταχθούν στο νομικό πλαίσιο που ορίζει η Συνθήκη. Επιπλέον, ακόμη και αν το εν λόγω πρόβλημα μπορούσε να θεωρηθεί περίπτωση μη προβλεπόμενη στη Συνθήκη, πράγμα το οποίο αμφισβητεί η προσφεύγουσα, η χρησιμοποίηση του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την έκδοση ατομικών αποφάσεων προκειμένου να λυθεί ένα γενικό πρόβλημα συνιστά κατάχρηση εξουσίας. Συγκεκριμένα, η χρησιμοποίηση αυτή αντίκειται σε έναν από τους θεμελιώδεις στόχους της Συνθήκης, ήτοι στην ίση μεταχείριση των επιχειρηματιών.

42 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει εν συνεχεία ότι οι επίδικες αποφάσεις δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Οι αποφάσεις αυτές, καθόσον επιτρέπουν ενισχύσεις για τη λειτουργία των επιχειρήσεων, δεν εντάσσονται στο πλαίσιο της λειτουργίας της κοινής αγοράς του χάλυβα και δεν σκοπούν την πραγματοποίηση ενός από τους στόχους της Κοινότητας. Επιπλέον, οι αποφάσεις αυτές δεν είναι αναγκαίες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

43

Κατ' αρχάς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν εντάσσονται στο πλαίσιο της λειτουργίας της κοινής αγοράς του χάλυβα και δεν αποβλέπουν στην πραγματοποίηση ενός από τους σκοπούς της Κοινότητας, όπως αυτοί ορίζονται στα άρθρα 2, 3 και 4, πράγμα το οποίο επιβάλλεται από το άρθρο 95, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω Συνθήκης. Συγκεκριμένα, οι αποφάσεις αυτές αποσκοπούν στην τεχνητή διατήρηση πλεονασματικών παραγωγών, μέσω χορηγήσεως ενισχύσεων για τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Προς στήριξη της απόψεώς της, η προσφεύγουσα τονίζει κατ' αρχάς ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν περιέχουν τα αναγκαία στοιχεία για να συναχθεί το βιώσιμο των προγραμμαμάτων αναδιαρθρώσεως που έχουν υποβάλει τα κράτη μέλη. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα διατυπώνει τις αμφιβολίες της όσον αφορά την αξία των διακηρύξεων ότι οι επίμαχες ενισχύσεις θα είναι οι τελευταίες επιτρεπόμενες ενισχύσεις για τη λειτουργία, για τον λόγο ότι κατά το παρελθόν η Επιτροπή έχει ήδη αναγκαστεί να παραβεί τέτοιες δεσμεύσεις. Υπό το πρίσμα αυτό, η προσφεύγουσα τονίζει ότι το Συμβούλιο στα πορισμάτά του της 17ης Δεκεμβρίου 1993 μερίμνησε να αναφέρει ότι είναι αποφασισμένο να αποφύγει κάθε νέα παρέκκλιση για ενισχύσεις υπέρ μιας συγκεκριμένης επιχειρήσεως, υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος κάθε κράτους μέλους να ζητεί απόφαση βάσει του άρθρου 95. Η προσφεύγουσα καταγγέλλει τις δυσχέρειες — που εμφανίστηκαν ήδη από την υποβολή των πρώτων εκθέσεων των κρατών μελών, όπως προκύπτει από την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 21ης Ιουνίου 1994, με τίτλο «Νέα πνοή στην αναδιάρθρωση της κοινοτικής χαλυβουργίας» — τις οποίες αντιμετώπισε η Επιτροπή κατά την άσκηση του ελέγχου της ως προς την τήρηση των προϋποθέσεων που επιβάλλουν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις.

44

Υπό τις συνθήκες αυτές, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αντιβαίνουν στην πραγματοποίηση της πλειονότητας των στόχων που θέτουν τα προπαρατεθέντα άρθρα της Συνθήκης, διατηρώντας τεχνητά μη βιώσιμες επιχειρήσεις, πράγμα το οποίο συντηρεί την κατάσταση της πλεονάζουσας δυναμικότητας στην οποία οφείλεται η διαρθρωτική κρίση που πλήττει το σύνολο του τομέα. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω αποφάσεις δεν επιτρέπουν τη δημιουργία συνθηκών που να διασφαλίζουν την πλέον ορθολογική κατανομή της παραγωγής, περί των οποίων προβλέπει το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Επιπλέον, οι επίμαχες ενισχύσεις συνεπάγονται βελτίωση της θέσεως των δικαιούχων επιχειρήσεων στην αγορά, χάρη σε μια πολιτική επιδοτήσεων όσον αφορά την παραγωγή ή/και τις τιμές. Οι ενισχύσεις αυτές, δεδομένου ότι συντελούν στην τεχνητή νόθευση των όρων του ανταγωνισμού, δεν μπορούν να διασφαλίσουν ένα επίπεδο τιμών που να επιτρέπει τις αναγκαίες αποσβέσεις και μια κανονική απόδοση για τα τοποθετημένα κεφάλαια (άρθρο 3, στοιχείο γ', της Συνθήκης), τη διατήρηση συνθηκών οι οποίες να ωθούν τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν και να βελτιώνουν το παραγωγικό τους δυναμικό (άρθρο 3, στοιχείο δ'), την εξίσωση των όρων διαβιώσεως και εργασίας του εργατικού δυναμικού (άρθρο 3, στοιχείο ε'), την ανάπτυξη των διεθνών συναλλαγών

(άρθρο 3, στοιχείο στ'), ή την κανονική επέκταση και τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας (άρθρο 3, στοιχείο ζ'). Συγκεκριμένα, η χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένες χαλυβουργικές επιχειρήσεις θέτει σοβαρά σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα άλλων επιχειρήσεων, λόγω της τεχνητής διατηρήσεως σε δραστηριότητα των ανταγωνιστών τους. Συναφώς, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, μολονότι ο κώδικας ενισχύσεων που ίσχυε κατά την περίοδο 1980-1985 προέβλεπε τη δυνατότητα χορηγήσεως ενισχύσεων για τη λειτουργία των επιχειρήσεων, τα αποτελέσματα αυτών των ενισχύσεων επί της ανταγωνιστικής καταστάσεως των επιχειρήσεων ήσαν αυστηρώς περιορισμένα, εκείνη την εποχή, λόγω της πλαισιώσεως της παραγωγής και των τιμών που είχε επιβάλει η Επιτροπή, από το 1980 έως το 1988, στο πλαίσιο του καθεστώτος έκδηλης κρίσεως που διαλαμβάνεται στο άρθρο 58 της Συνθήκης.

45 Εν συνεχεία, οι επίδικες αποφάσεις δεν είναι αναγκαίες για τους σκοπούς της πραγματοποιήσεως των επιδιωκόμενων στόχων, όπως επιβάλλει το άρθρο 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Υπό το πρίσμα αυτό, η προσφεύγουσα απορρίπτει την επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι οι αποφάσεις αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο μιας γενικής πολιτικής μείωσης της παραγωγικής ικανότητας με παράλληλα συνοδευτικά μέτρα, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα έκθεση Braun της 29ης Ιανουαρίου 1993. Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι μια τέτοια γενική πολιτική μπορούσε να ασκηθεί με τα υφιστάμενα νομοθετικά και κανονιστικά μέσα. Δεδομένου ότι ο κώδικας ενισχύσεων επιτρέπει ρητώς τις ενισχύσεις για το κλείσιμο μονάδων, η μείωση της παραγωγικής ικανότητας θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω συνοδευτικών κοινωνικών μέτρων, προοριζόμενων να μειώσουν τις επιβαρύνσεις των επιχειρήσεων σε περίπτωση κλεισίματος. Αυτή ήταν άλλωστε η λύση που πρότεινε η έκθεση Braun η οποία καταγγέλλει, κατά την προσφεύγουσα, τις επιζήμιες συνέπειες που προκαλούνται από τις χρηματοδοτικές παρεμβάσεις των δημοσίων αρχών, παρόμοιες με εκείνες τις οποίες ενέκριναν, εν προκειμένω, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι ουδέποτε έλαβε μέρος στην κατάρτιση του προγράμματος αναδιαρθρώσεως που ενέκρινε το Συμβούλιο, το οποίο, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς του οργάνου αυτού, δεν καταρτίστηκε «σε συνεργασία με τη χαλυβουργική βιομηχανία».

46 Τέλος, η προσφεύγουσα φρονεί ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις συνεπάγονται δυσμενή διάκριση μεταξύ παραγωγών, πράγμα το οποίο αντιβαίνει στο άρθρο 4, στοιχείο β', της Συνθήκης. Αμφισβητεί κατ' αρχάς ότι το κλείσιμο παραγωγικών εγκαταστάσεων εκ μέρους των επιχειρήσεων που τυγχάνουν των ενισχύσεων, το οποίο διαλαμβάνεται στο άρθρο 3 των επίδικων αποφάσεων, αποδεικνύει την έλλειψη κάθε δυσμενούς διακρίσεως μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και των λοιπών παραγωγών του χαλυβουργικού τομέα. Ειδικότερα, η μείωση της παραγωγικής ικανότητας κατά 750 000 τόνους ετησίως για κάθε δισεκατομμύριο ECU χορηγούμενης ενισχύσεως, που εφαρ-

μόζεται με τις επίδικες αποφάσεις, είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή, αν συγκριθεί με εκείνη των 516 000 τόνων για 400 000 ECU, που δεν θα καταβληθούν παρά μόνο μετά το κλείσιμο, η οποία προκρίθηκε στο πλαίσιο των συζητήσεων μεταξύ της Επιτροπής και της Bresciani, μιας ιταλικής ιδιωτικής χαλυβουργικής επιχειρήσεως. Επιπλέον, προκύπτει εν προκειμένω από τον πίνακα σχετικά με τις μειώσεις παραγωγικής ικανότητας που προβλέπονται στις προσαλλόμενες αποφάσεις, τον οποίο προσκόμισε η Επιτροπή, ότι η πλειονότητα των κλεισμάτων έχει προγραμματιστεί για το τέλος της περιόδου κατά την οποία χορηγούνται οι ενισχύσεις. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, αυξάνεται συνεπώς τεχνητά η ανταγωνιστικότητα των δικαιούχων επιχειρήσεων. Επιπλέον, ορισμένες μειώσεις αντισταθμίζονται σε σημαντικό βαθμό από νέες επενδύσεις. Αυτές συνεπάγονται αύξηση παραγωγικής ικανότητας κατά 900 000 τόνους τόσο για τη CSI όσο και για τη Siderurgia Nacional. Περαιτέρω, άλλες μειώσεις αφορούν μάλλον ονομαστικές παρά πραγματικές ικανότητες. Αυτό ισχύει στην περίπτωση της Πνα, τουλάχιστον μέχρι το όριο των 300 000 τόνων.

47 Επιπλέον, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η δυσμενής διάκριση έγκειται επίσης στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις που τυγχάνουν των επίμαχων ενισχύσεων μπορούν, επ' ευκαιρία της αναδιαρθρώσεώς τους, να μειώσουν τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις τους μέχρι ένα επίπεδο που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 3,5 % του ετήσιου κύκλου εργασιών, πράγμα το οποίο αντιστοιχεί στον μέσο όρο για τις κοινοτικές χαλυβουργικές επιχειρήσεις (άρθρο 4 της αποφάσεως 94/256 και άρθρο 3 των λοιπών επίδικων αποφάσεων). Οι προσαλλόμενες αποφάσεις επιτρέπουν έτσι να καθοριστούν τεχνητά στον κοινοτικό μέσον όρο οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις επιχειρήσεων οι οποίες δεν είναι βιώσιμες και, ως εκ τούτου, θα είχαν ένα σημαντικό υψηλότερο ποσοστό δανειακής επιβαρύνσεως. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι η προσαλλόμενη δυσμενής διάκριση δεν μπορεί να καταλογιστεί στα οικεία κράτη μέλη, όπως προτείνει η Επιτροπή, έστω και αν οι επίμαχες ενισχύσεις προέρχονται από τα κράτη αυτά. Προτού λάβει οποιαδήποτε απόφαση βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή όφειλε να βεβαιωθεί ότι δεν συνεπάγεται καμία δυσμενής διάκριση αντίθετη προς τους σκοπούς του άρθρου 4, στοιχείο β', της Συνθήκης.

48 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το ότι οι ενισχύσεις που ενέκριναν οι επίδικες αποφάσεις είναι ασύμβατες, ως κρατικές ενισχύσεις, προς τη Συνθήκη. Δέχεται ότι οι ενισχύσεις αυτές, όπως είχαν κοινοποιηθεί από τα οικεία κράτη μέλη, ήταν ασύμβατες, ως κρατικές ενισχύσεις, προς την εν λόγω Συνθήκη, βάσει του προπαρατεθέντος άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης αυτής και του κώδικα ενισχύσεων, δεδομένου ότι δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω αποφάσεως. Η Επιτροπή διευκρινίζει ωστόσο ότι οι επίμαχες ενισχύσεις «κοινοτικοποιήθηκαν» από τις

επίδικες αποφάσεις που τις εγκρίνουν βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, συνοδεύοντάς τες με αυστηρές προϋποθέσεις, οπότε οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να θεωρηθούν συμβατές προς τη λειτουργία της κοινής αγοράς.

49 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι είχε εξουσία να λάβει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Ισχυρίζεται ότι, παρά την υιοθέτηση όλο και πιο αυστηρών κωδίκων περί των ενισχύσεων προς τη χαλυβουργία, η χαλυβουργική βιομηχανία της Κοινότητας αντιμετώπιζε, από τις αρχές της δεκαετίας του '90, «την πιο δυσχερή περίοδο της από το πρώτο ήμισυ της δεκαετίας του '80», όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις των πέντε προσβαλλομένων αποφάσεων. Με την απόφασή του της 3ης Οκτωβρίου 1985, 214/83, Γερμανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 3053), το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι ως κατάσταση κρίσεως θεωρείται η κατάσταση που δεν προβλέπεται από τη Συνθήκη και η οποία μπορεί να δικαιολογηθεί παρέμβαση βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω Συνθήκης. Το μοναδικό όριο που το Δικαστήριο έθεσε στη δράση της Επιτροπής έγκειται στο γεγονός ότι αυτή «δεν μπορεί, ωστόσο, να εγκρίνει ενισχύσεις η χορήγηση των οποίων θα μπορούσε να προκαλέσει προφανή διάκριση μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή η χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων θα προκάλούσε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον» (απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 304/85, Falck κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 871, σκέψη 27). Στην υπό κρίση περίπτωση, οι ενισχύσεις τις οποίες ενέκριναν οι επίδικες αποφάσεις δεν συνεπάγονται καμία δυσμενή διάκριση, στο μέτρο ιδίως που η Επιτροπή εξάρτησε τις εγκρίσεις αυτές από την προϋπόθεση ότι οι καθαρές χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις των δικαιούχων επιχειρήσεων δεν είναι κατώτερες του 3,5% (και του 3,2% για την επιχείρηση AST) του ετήσιου κύκλου εργασιών τους, πράγμα το οποίο αντιστοιχεί στον σημερινό μέσον όρο για τις κοινοτικές χαλυβουργικές επιχειρήσεις. Περαιτέρω, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, έχοντας εξαρτήσει την έγκριση των επίμαχων ενισχύσεων από αναλογικά αντισταθμιστικά μέτρα, υπό τη μορφή σημαντικών μειώσεων παραγωγικών ικανοτήτων, εντάσσονται σε ένα πρόγραμμα συνολικής αναδιαρθρώσεως το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή και προς το συμφέρον των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

50 Η Επιτροπή τονίζει ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε ότι οι κοινοτικές ενισχύσεις μπορούσαν να χορηγηθούν βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης στο πλαίσιο γενικών αποφάσεων. Το μοναδικό ζήτημα που τίθεται επομένως είναι αν οι ενισχύσεις για το μερικό κλείσιμο μονάδων, οι οποίες δεν ήταν ελέγξιμες από την άποψη του κώδικα ενισχύσεων, μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο ατομικών εγκριτικών αποφάσεων βάσει των διατάξεων αυτών. Η έγκριση *ad hoc*, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 95, είναι δυνατή, εφόσον επιδιώκει τον ίδιο σκοπό και συνοδεύεται από τις ίδιες προϋποθέσεις

με τις ενισχύσεις που εγκρίνονται στο πλαίσιο των διαδοχικών κωδίκων. Η Επιτροπή φρονεί ότι αυτό ισχύει εν προκειμένω, στο μέτρο που οι προσβαλλόμενες αποφάσεις επιβάλλουν τις τρεις ουσιώδεις προϋποθέσεις που συνοδεύουν τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της χαλυβουργίας, σύμφωνα με την πρακτική που πάγια ακολουθεί το όργανο αυτό από το 1980. Ειδικότερα, η Επιτροπή έλεγξε, βάσει εκθέσεων που συνέταξαν ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες στην πλειονότητα των περιπτώσεων, ότι οι εγκριθείσες ενισχύσεις θα κατοχύρωναν τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα της δικαιούχου επιχειρήσεως. Το ύψος της ενισχύσεως περιορίστηκε στο αυστηρώς αναγκαίο. Τέλος, η ενίσχυση συνοδεύτηκε από αντιστάθμιση, υπό τη μορφή μειώσεων των παραγωγικών ικανοτήτων ανάλογα με το ύψος της ενισχύσεως, προκειμένου να είναι σύμφωνη προς το κοινοτικό συμφέρον.

51 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η εξουσία που άσκησε λαμβάνοντας τις επίδικες αποφάσεις ήταν τόσο ασαφής και γενική ώστε δεν μπορούσε να ενταχθεί στο πλαίσιο που καθορίζει το άρθρο 95 της Συνθήκης. Η Επιτροπή δέχεται, όπως τονίζει η προσφεύγουσα, ότι «οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν θεσπίζουν ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα επέτρεπε σε κάθε επιχείρηση τελούσα στις περιγραφόμενες από τη ρύθμιση αντικειμενικές συνθήκες να τύχει παρεκκλίσεως από την απαγόρευση του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης». Ωστόσο, αυτές οι ατομικές αποφάσεις απορρέουν από την ίδια λογική που διέπει τους διάφορους κώδικες οι οποίοι θεσπίστηκαν από το 1980 και επιβάλλουν επαρκώς σαφείς και ακριβείς προϋποθέσεις, οπότε οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας είναι παντελώς αβάσιμες.

52 Ειδικότερα, η Επιτροπή τονίζει ότι, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις επιδιώκουν την πραγματοποίηση των στόχων της Κοινότητας, όπως επιβάλλει το άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Υπενθυμίζει ότι προέβλεψε, στη βάση της προαναφερθείσας εκθέσεως Braun, δύο παράλληλες και συμπληρωματικές δράσεις συνιστάμενες, αφενός, στην κατάρτιση ενός προγράμματος μειώσεως παραγωγικών ικανοτήτων τουλάχιστον 19 εκατομμυρίων τόνων και, αφετέρου, στη λήψη συνοδευτικών μέτρων αφορώντων τον κοινωνικό τομέα, τη βελτίωση των δομών και τη σταθεροποίηση της αγοράς και των εξωτερικών σχέσεων βάσει των υφισταμένων νομοθετημάτων, ήτοι ιδίως του κώδικα ενισχύσεων και των άρθρων 46, 53, στοιχείο α', και 56 της Συνθήκης (παράρτημα 9 του υπομνήματος αντικρούσεως), για να διευκολύνει την εφαρμογή του προγράμματος αυτού. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, αποβλέποντας στην προγραμματισμένη εξάλειψη πλεονασμάτων παραγωγικής ικανότητας στο πλαίσιο ενός συνολικού προγράμματος, στην εξυγίανση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και, κατ' επέκταση, στη διατήρηση χιλιάδων θέσεων εργασίας, επιδιώκουν τους στόχους που ορίζουν τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης.

- 53 Η Επιτροπή απορρίπτει επίσης τις επικρίσεις της προσφεύγουσας σχετικά με τον μηχανισμό παρακολούθησης. Ισχυρίζεται ειδικότερα ότι οι εκθέσεις των κρατών μελών δεν είναι εν προκειμένω σημαντικές, καθόσον το κύρος αποφάσεως δεν μπορεί να επηρεάζεται από πράξεις μεταγενέστερες της εκδόσεώς της.
- 54 Το Συμβούλιο τονίζει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις συνιστούν ουσιώδες τμήμα του προγράμματος αναδιαρθρώσεως που κατήρτισε η Επιτροπή σε συμφωνία με τη χαλυβουργική βιομηχανία ενόψει των νέων δυσχερειών που εμφανίστηκαν στον χαλυβουργικό τομέα. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αφορούν ενισχύσεις οι οποίες, μολοντί δεν προβλέπονται στη Συνθήκη, συμβάλλουν στην πραγματοποίηση των στόχων της, ιδίως στην εξυγίανση της αγοράς μέσω μερικών κλεισιμάτων παραγωγικών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο ενός προγράμματος οριστικής μειώσεως της παραγωγικής ικανότητας. Οι ενισχύσεις αυτές πρέπει συνεπώς να θεωρηθούν κοινοτικές ενισχύσεις μη απαγορευόμενες από το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης, το οποίο απαγορεύει τις κρατικές ενισχύσεις για τον λόγο και μόνον ότι οι ενισχύσεις αυτές μπορούν κατ' αρχήν να συνεπάγονται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού αντίθετες προς τους στόχους της Συνθήκης. Εν προκειμένω, η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει συνεπώς την έγκριση των επίμαχων ενισχύσεων, βάσει του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, δεν υπερέβη τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο αυτό.
- 55 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπενθυμίζει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εντάσσονται στο πλαίσιο του ισχύοντος προγράμματος αναδιαρθρώσεως της κοινοτικής χαλυβουργίας, που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο με τα πορίσματά του της 25ης Φεβρουαρίου 1993. Οι αποφάσεις στηρίζονται κανονικά στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, στο μέτρο που αφορούν κατάσταση η οποία δεν προβλέπεται ούτε στη Συνθήκη ούτε στον κώδικα ενισχύσεων, όχι μόνο λόγω της επιδεινώσεως της καταστάσεως της χαλυβουργικής αγοράς, αλλ' επίσης διότι οι εμπλεκόμενες γερμανικές επιχειρήσεις υπάγονταν, πριν από τα τέλη του 1990, σε μια διευθυνώμενη και σχεδιοποιημένη οικονομία. Η Γερμανική Κυβέρνηση προβάλλει επίσης τις παράλληλες κατευθύνσεις που ακολουθούν ο κώδικας ενισχύσεων και οι προσβαλλόμενες αποφάσεις όσον αφορά την επιδίωξη των θεμελιωδών στόχων της Συνθήκης. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποφασίσει, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, τη χορήγηση ενισχύσεων χρηματοδοτούμενων από τον εθνικό προϋπολογισμό και να επιλέξει τις τυγχάνουσες των ενισχύσεων επιχειρήσεις, ακόμα και όταν οι ενισχύσεις χορηγούνται βάσει του κώδικα ενισχύσεων. Όσον αφορά τις μειώσεις παραγωγικής ικανότητας που επιβάλλουν οι επίδικες αποφάσεις, αυτές είναι

σύμφωνες προς τη συνήθη σχέση των 750 000 τόνων για κάθε δισεκατομμύριο ECU ενισχύσεων. Επιπλέον, οι αποφάσεις αυτές δεν θέτουν τις τυγχάνουσες επιχειρήσεις σε πλεονεκτική κατάσταση σε σχέση με τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, στο μέτρο που περιορίζουν το ύψος των επιτρεπόμενων ενισχύσεων στο αυστηρώς αναγκαίο μέτρο, απαγορεύουν την ελάφρυνση της δανειακής επιβαρύνσεως πέραν του επιπέδου που είναι σύνηθες στον τομέα και προβλέπουν προσήκουσα αυτοχρηματοδότηση από ιδιώτες επενδυτές.

- 56 Η Ιταλική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι οι επίμαχες ενισχύσεις δεν είναι ασύμβατες προς την κοινή αγορά του χάλυβα, στο μέτρο που εμφανίζονται ως αναγκαίες για την πραγματοποίηση των στόχων της Κοινότητας που ορίζονται στα άρθρα 2, 3 και 4 της Συνθήκης. Η Ιταλική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι οι παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται με κρατικούς πόρους δεν είναι, καθεαυτές, αντίθετες προς τη Συνθήκη, εφόσον επιδιώκουν τους στόχους που αυτή ορίζει. Ειδικότερα, το άρθρο 4, που αντιμετωπίζει τις κρατικές ενισχύσεις όπως και τους δασμούς και τους ποσοτικούς περιορισμούς, απαγορεύει αποκλειστικά τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο κρατικής πολιτικής που αποβλέπει στην προστασία των εθνικών επιχειρήσεων. Η απουσία γενικής απαγορεύσεως των κρατικών ενισχύσεων επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το άρθρο 5 της Συνθήκης περιλαμβάνει τα μέτρα χρηματοδοτικής ενισχύσεως των επιχειρήσεων μεταξύ των μέσων που έχει η Κοινότητα στη διάθεσή της κατά την εκπλήρωση της αποστολής της. Η Ιταλική Κυβέρνηση τονίζει όμως ότι το κριτήριο που επιτρέπει να καθορισθεί αν μια ενίσχυση είναι θεμιτή δεν έγκειται στην πηγή της χρηματοδοτήσεώς της, δηλαδή αν είναι κρατική ή κοινοτική, αλλά στο αν η ενίσχυση είναι συμβατή με τους στόχους της Συνθήκης. Εν προκειμένω, οι σοβαρές κρίσεις της ευρωπαϊκής χαλυβουργίας επέβαλαν στην Κοινότητα την ανάληψη δράσεως προκειμένου να διαφυλαχθεί τόσο η παραγωγή όσο και η απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό, ελλείψει ειδικής ρυθμίσεως προβλεπομένης στη Συνθήκη, η Επιτροπή είχε εξουσία να στηριχθεί στο άρθρο 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης για να εγκρίνει τις επίμαχες ενισχύσεις.

- 57 Η Pna υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο σκοπός του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, συνίσταται στη θέσπιση ενός συστήματος ειδικής παρεκκλίσεως από τη Συνθήκη ΕΚΑΧ προκειμένου να επιτραπεί στην Επιτροπή να αντιμετωπίζει απρόβλεπτες καταστάσεις οι οποίες δικαιολογούν *ad hoc* και προσωρινές διαρρυθμίσεις της Συνθήκης είτε υπό τη μορφή ενός μόνου ατομικού μέτρου είτε υπό τη μορφή αποφάσεως δημιουργούσας ένα

κανονιστικό πλαίσιο για απροσδιόριστο αριθμό εφαρμογών. Συναφώς, η θέσπιση ενός γενικού κανονιστικού πλαισίου δεν είναι ωστόσο αναγκαία, όταν αυτό δεν επιβάλλεται από την κατάσταση, δεδομένου ότι το κείμενο του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, δεν κάνει καμία σχετική αναφορά. Εν πάση περιπτώσει, στην υπό κρίση περίπτωση, το προπαρατεθέν ψήφισμα του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1993 παρέχει ένα τέτοιο πλαίσιο. Υπό το πρίσμα αυτό, η ΙIva υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να προσδοθεί εξαντλητικός χαρακτήρας στον κώδικα ενισχύσεων. Προορισμός του κώδικα είναι αποκλειστικά να καθορίζει τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ορισμένες κατηγορίες πολύ ειδικών ενισχύσεων μπορούν να θεωρούνται συμβατές προς τη Συνθήκη. Ο κώδικας ουδόλως απαγορεύει την έκδοση συμπληρωματικών αποφάσεων επιτρεπουσών ενισχύσεις που δεν αντιστοιχούν στις κατηγορίες αυτές ή δεν πληρούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, εφόσον, κατόπιν εμπειριστατωμένης εξετάσεως των ενισχύσεων αυτών, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτές αποβλέπουν στην πραγματοποίηση ενός από τους στόχους της Συνθήκης και ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο.

58 Εν προκειμένω, οι επίμαχες ενισχύσεις επιτρέπουν την αναδιάρθρωση των οικείων επιχειρήσεων και τη μείωση των παραγωγικών ικανοτήτων. Οι αποφάσεις στοχεύουν στο να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να σημειωθούν στις οικονομίες των κρατών μελών παρατεινόμενες και σοβαρές διαταραχές, σύμφωνα με το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Περαιτέρω, η εξυγίανση των εμπλεκομένων επιχειρήσεων επιτρέπει τη διαφύλαξη χιλιάδων θέσεων εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 3, στοιχείο ε', της Συνθήκης και τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του παραγωγικού τους δυναμικού, στόχος ο οποίος διαλαμβάνεται στο άρθρο 3, στοιχεία δ' και ζ', τηρουμένων των αρχών της χρηστής οικονομικής διαχείρισεως που διαλαμβάνονται στο άρθρο 3, στοιχείο γ'.

59 Τέλος, η ΙIva αμφισβητεί ότι οι επίμαχες ενισχύσεις συνεπάγονται δυσμενείς διακρίσεις. Η κατάσταση των επιχειρήσεων που τυγχάνουν των ενισχύσεων που ενέκριναν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ήταν αρκετά διαφορετική από εκείνη των ανταγωνιστών τους κατά τον χρόνο της εγκρίσεως των ενισχύσεων, πράγμα το οποίο αποκλείει κάθε δυσμενή διάκριση σύμφωνα με πάγια νομολογία (προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής). Επιπλέον, εν πάση περιπτώσει, μια τέτοια δυσμενής διάκριση δεν θα προερχόταν από την Επιτροπή αλλά από τα κράτη μέλη, στα οποία ανήκει η πρωτοβουλία να ζητούν από την Επιτροπή την έγκριση των ενισχύσεων (προπαρατεθείσα απόφαση Falck κατά Επιτροπής).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Επί της προβαλλομένης μη τηρήσεως της απαγορεύσεως των κρατικών ενισχύσεων και επί της καταχρήσεως εξουσίας

- 60 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή, εγκρίνοντας τις επίμαχες ενισχύσεις με τις επίδικες ατομικές αποφάσεις, χρησιμοποίησε τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης προκειμένου να καταστρατηγήσει την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων που επιβάλλει η Συνθήκη και ο κώδικας ενισχύσεων. Η άποψη της προσφεύγουσας στηρίζεται στο ότι ο κώδικας αυτός — του οποίου δεν αμφισβητεί ρητώς το κύρος — ορίζει κατά δεσμευτικό και εξαντλητικό τρόπο τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων που μπορούν να εγκριθούν.
- 61 Συναφώς, πρέπει να υπενθυμιστεί κατ' αρχάς το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται οι προσβαλλόμενες αποφάσεις. Το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης απαγορεύει, κατ' αρχήν, τις κρατικές ενισχύσεις εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, στο μέτρο που μπορούν να αποτελέσουν εμπόδιο για την πραγματοποίηση των ουσιαστών στόχων της Κοινότητας που ορίζει η Συνθήκη, ιδίως για τη δημιουργία ενός συστήματος ελεύθερου ανταγωνισμού. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, «θεωρούνται ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα και κατά συνέπεια καταργούνται και απαγορεύονται εντός της Κοινότητας, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη: (...) γ) οι επιδοτήσεις ή οι ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη (...) υπό οποιαδήποτε μορφή».
- 62 Ωστόσο, η ύπαρξη μιας τέτοιας απαγορεύσεως δεν σημαίνει ότι κάθε κρατική ενίσχυση στον τομέα της ΕΚΑΧ πρέπει να θεωρείται ασύμβατη προς τους στόχους της Συνθήκης. Το άρθρο 4, στοιχείο γ', ερμηνευόμενο υπό το φως του συνόλου των στόχων της Συνθήκης, όπως ορίζονται στα άρθρα της 2 έως 4, δεν αποβλέπει στο να εμποδίσει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων που μπορούν να συμβάλουν στην πραγματοποίηση των στόχων της Συνθήκης. Το άρθρο αυτό παρέχει στα κοινοτικά θεσμικά όργανα την ευχέρεια να εκτιμούν το συμβατό προς τη Συνθήκη και, ενδεχομένως, να εγκρίνουν τη χορήγηση τέτοιων ενισχύσεων, στον τομέα που καλύπτει η Συνθήκη. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 1961, 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964), στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι, όπως ορισμένες μη

κρατικές χρηματοοικονομικές συνδρομές προς επιχειρήσεις που παράγουν άνθρακα ή χάλυβα που επιτρέπονται από τα άρθρα 55, παράγραφος 2, και 58, παράγραφος 2, της Συνθήκης δεν μπορούν να χορηγηθούν παρά μόνο από την Επιτροπή ή με τη ρητή έγκρισή της, ομοίως το άρθρο 4, στοιχείο γ', έχει την έννοια ότι παρέχει στα κοινοτικά όργανα αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα των ενισχύσεων στο εσωτερικό της Κοινότητας (σ. 547, σκεπτικό, κεφάλαιο Ζ.Ι.1.β, σκέψη 9, έκτο εδάφιο, σ. 561).

63 Επομένως, στην κανονιστική οικονομία της Συνθήκης, το άρθρο 4, στοιχείο γ', δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να επιτρέπει κατά παρέκκλιση ενισχύσεις προγραμματιζόμενες από τα κράτη μέλη και συμβατές προς τους στόχους της Κοινότητας, στηριζόμενη στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, προκειμένου να αντιμετωπίσει απρόβλεπτες καταστάσεις (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1962, 9/61, Κάτω Χώρες κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 775).

64 Συγκεκριμένα, οι προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 95 παρέχουν εξουσία στην Επιτροπή να εκδίδει απόφαση ή σύσταση μετά από ομόφωνη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου και κατόπιν διαβουλεύσεως με τη συμβουλευτική επιτροπή ΕΚΑΧ, σε όλες τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται στη Συνθήκη, στις οποίες η εν λόγω απόφαση ή σύσταση παρίσταται αναγκαία για την πραγματοποίηση, κατά τη λειτουργία της κοινής αγοράς του άνθρακα και του χάλυβα και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, ενός από τους στόχους της Κοινότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 2, 3 και 4. Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ότι η ίδια απόφαση ή σύσταση, εκδοθείσα με την αυτή μορφή, καθορίζει ενδεχομένως τις εφαρμοστέες κυρώσεις. Επομένως, στο μέτρο που, αντιθέτως προς τη Συνθήκη ΕΚ, η Συνθήκη ΕΚΑΧ δεν απονέμει στην Επιτροπή ή στο Συμβούλιο καμία ειδική εξουσία προκειμένου να εγκρίνουν τις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή έχει, βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, την εξουσία να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης και, κατ' επέκταση, να εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζει, τις ενισχύσεις που κρίνει ότι είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων αυτών.

65 Η Επιτροπή είναι συνεπώς αρμόδια, ελλείψει ειδικής διατάξεως της Συνθήκης, να λαμβάνει κάθε γενική ή ατομική απόφαση που είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση των στόχων της Συνθήκης. Το άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, που της απονέμει την αρμοδιότητα αυτή δεν περιέχει πραγματι καμία διευκρίνιση σχετικά με το περιεχόμενο των αποφάσεων τις οποίες

το όργανο αυτό έχει την εξουσία να λαμβάνει. Στο πλαίσιο αυτό, εναπόκειται στην Επιτροπή να εκτιμά, σε κάθε περίπτωση, ποιο από τα δύο είδη αποφάσεων, δηλαδή γενικές ή ατομικές, είναι το πλέον ενδεικνυόμενο για την επίτευξη του ή των επιδιωκόμενων στόχων.

66 Στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή χρησιμοποίησε το νομικό πλαίσιο του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης κατά δύο διαφορετικούς τρόπους. Αφενός μεν, εξέδωσε γενικές αποφάσεις — τους «κώδικες ενισχύσεων» — προβλέπουσες γενική παρέκκλιση από την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά ορισμένες συγκεκριμένες κατηγορίες ενισχύσεων. Αφετέρου δε, έλαβε ατομικές αποφάσεις επιτρέπουσες εξαιρετικά ορισμένες ειδικές ενισχύσεις.

67 Εν προκειμένω, το πρόβλημα είναι συνεπώς να καθοριστούν το αντικείμενο και το πεδίο αντιστοίχως του κώδικα των ενισχύσεων και των επίδικων ατομικών αποφάσεων.

68 Συναφώς, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ο κώδικας ενισχύσεων που ίσχυε κατά την έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων θεσπίστηκε με την προαναφερθείσα απόφαση 3855/91 της 27ης Νοεμβρίου 1991. Επρόκειτο για τον πέμπτο κώδικα ενισχύσεων, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1992 και εφαρμόστηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1996, όπως προέβλεπε το άρθρο του 9. Ο κώδικας αυτός, στηριζόμενος στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, εντασσόταν ρητώς στη γραμμή που είχαν χαράξει οι προηγούμενοι κώδικες (βλ., ειδικότερα, τις αποφάσεις της Επιτροπής 3484/85/ΕΚΑΧ, της 27ης Νοεμβρίου 1985, και 322/89/ΕΚΑΧ, της 1ης Φεβρουαρίου 1989, που θεσπίζουν κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, ΕΕ L 340, σ. 1 και ΕΕ L 38, σ. 8), σε σχέση με τους οποίους μπορεί επομένως να ερμηνευθεί. Από το αιτιολογικό του προκύπτει (βλ. ιδίως το σημείο I του αιτιολογικού της απόφασεως 3855/91) ότι ως πρωταρχικό στόχο είχε «να μη στερηθεί η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα των ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη καθώς και για την προσαρμογή των εγκαταστάσεών της σύμφωνα με τους νέους κανόνες για την προστασία του περιβάλλοντος». Προκειμένου να μειώσει τα πλεονάσματα παραγωγικής ικανότητας και να εξισορροπήσει εκ νέου την αγορά, ο κώδικας επέτρεπε επίσης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, «τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα που ενδέχεται να επισπεύσουν το μερικό κλείσιμο ορισμένων μονάδων καθώς και τις ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της οριστικής παύσης κάθε δραστηριότητας στον τομέα του άνθρακα και χάλυβα των λιγότερο ανταγωνιστικών επιχειρήσεων». Τέλος, απαγόρευε ρητώς τις ενισχύσεις για τη λειτουργία ή για την πραγματοποίηση επενδύσεων, με εξαίρεση «τις περιφερειακές ενισχύσεις για την

πραγματοποίηση επενδύσεων σε ορισμένα κράτη μέλη». Τέτοιων περιφερειακών ενισχύσεων μπορούσαν να τύχουν οι επιχειρήσεις που ήταν εγκατεστημένες στο έδαφος της Ελλάδας, της Πορτογαλίας ή της πρώην Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

69 Οι πέντε επίδικες αποφάσεις εκδόθηκαν από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, προκειμένου, σύμφωνα με το αιτιολογικό τους, να επιτραπεί η αναδιάρθρωση δημόσιων χαλυβουργικών επιχειρήσεων που αντιμετώπιζαν σοβαρές δυσχέρειες εντός των οικείων κρατών μελών, στα οποία ο χαλυβουργικός τομέας υφίστατο τη σημαντικότερη κρίση του, λόγω της σημαντικής επιδεινώσεως της κοινοτικής αγοράς χάλυβα. Ο ουσιαδής στόχος των επίμαχων ενισχύσεων, εν προκειμένω, συνίστατο στην εξυγίανση των δικαιούχων επιχειρήσεων. Η Επιτροπή διευκρίνισε, στις προσβαλλόμενες αποφάσεις, ότι η πολύ δυσχερής συγκυρία την οποία αντιμετώπιζε η κοινοτική χαλυβουργική βιομηχανία οφειλόταν σε ιδιαίτερα απρόβλεπτους οικονομικούς παράγοντες. Επομένως, η Επιτροπή θεωρούσε ότι είχε να αντιμετωπίσει μια εξαιρετική κατάσταση, η οποία δεν προβλεπόταν ειδικά στη Συνθήκη (σημείο IV του αιτιολογικού).

70 Η σύγκριση του κώδικα ενισχύσεων, αφενός, και των επίδικων αποφάσεων, αφετέρου, επιτρέπει έτσι να καταστεί προφανές ότι όλες αυτές οι διάφορες πράξεις στηρίζονται στην ίδια νομική βάση, ήτοι στο άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, και εισάγουν παρεκκλίσεις από την αρχή της γενικής απαγορεύσεως των ενισχύσεων του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης. Οι πράξεις αυτές έχουν διαφορετικό πεδίο εφαρμογής, καθόσον ο μὲν κώδικας αναφέρεται γενικώς σε ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων τις οποίες θεωρεί συμβατές προς τη Συνθήκη, οι δε επίδικες αποφάσεις επιτρέπουν, για εξαιρετικούς λόγους και *una tantum*, ενισχύσεις οι οποίες, κατ' αρχήν, δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμβατές προς τη Συνθήκη.

71 Σε αυτή την προοπτική, η άποψη ότι η Επιτροπή δεν είχε εξουσία να παρεκκλίνει, με ατομικές αποφάσεις, από την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων που προβλέπεται, κατά την προσφεύγουσα, όχι μόνο στο άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης, αλλά και στον κώδικα ενισχύσεων, δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Συγκεκριμένα, ο κώδικας αποτελεί δεσμευτικό νομικό πλαίσιο μόνο για τις ενισχύσεις που υπάγονται στις κατηγορίες ενισχύσεων συμβατών

προς τη Συνθήκη τις οποίες απαριθμεί. Στον τομέα αυτόν, ο κώδικας θεσπίζει ένα συνολικό σύστημα προοριζόμενο να διασφαλίσει την ομοιόμορφη μεταχείριση, στο πλαίσιο μιας ενιαίας διαδικασίας, όλων των ενισχύσεων που υπάγονται στις κατηγορίες τις οποίες ορίζει. Η Επιτροπή δεσμεύεται από το σύστημα αυτό μόνον όταν εκτιμά το συμβατό προς τη Συνθήκη ενισχύσεων τις οποίες αφορά ο κώδικας. Δεν μπορεί συνεπώς να επιτρέψει τέτοιες ενισχύσεις με ατομική απόφαση αντιβαίνουσα στους γενικούς κανόνες που θεσπίζει ο κώδικας αυτός (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Μαρτίου 1979, αποκαλούμενες «ένσφαιροι τριβείς», 113/77, NTN Toyo Bearing κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 669· 118/87, ISO κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 673· 119/77, Nippon Seiko κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 675· 120/77, Koyo Seiko κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 759· 121/77, Nachi Fujikoshi κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 761, καθώς και τις αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 1984, 140/82, 146/82, 221/82 και 226/82, Walzstahl-Vereinigung και Thyssen κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 951, της 14ης Ιουλίου 1988, 33/86, 44/86, 110/86, 226/86 και 285/86, Peine-Salzgitter κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 4309, και CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, όπ.π.).

- 72 Αντιστρόφως, οι ενισχύσεις που δεν υπάγονται στις κατηγορίες τις οποίες αφορούν ειδικώς οι διατάξεις του κώδικα μπορούν να τύχουν ατομικής παρεκκλίσεως από την απαγόρευση αυτή, αν η Επιτροπή θεωρεί, στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας της βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης, ότι τέτοιες ενισχύσεις είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, σκοπός του κώδικα ενισχύσεων είναι μόνον να επιτρέπει γενικώς, και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεκκλίσεις από την απαγόρευση των ενισχύσεων υπέρ ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων τις οποίες απαριθμεί εξαντλητικά. Η Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητα βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, το οποίο αφορά αποκλειστικά τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται στη Συνθήκη (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Κάτω Χώρες κατά Ανωτάτης Αρχής, σκέψη 2), να απαγορεύει ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων, δεδομένου ότι μια τέτοια απαγόρευση προβλέπεται ήδη στην ίδια τη Συνθήκη, στο άρθρο της 4, στοιχείο γ'. Οι ενισχύσεις που δεν υπάγονται στις κατηγορίες τις οποίες ο κώδικας εξαιρεί από την απαγόρευση αυτή εξακολουθούν συνεπώς να εμπίπτουν αποκλειστικά στο άρθρο 4, στοιχείο γ'. Επομένως, όταν τέτοιες ενισχύσεις εμφανίζονται παρ' όλ' αυτά αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης, η Επιτροπή είναι αρμόδια να προσφεύγει στο άρθρο 95 της Συνθήκης, προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτή την απρόβλεπτη κατάσταση, ενδεχομένως με την έκδοση ατομικής αποφάσεως (βλ. ανωτέρω τις σκέψεις 32 έως 36).

- 73 Εν προκειμένω, οι επίδικες αποφάσεις — που επιτρέπουν κρατικές ενισχύσεις προκειμένου να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση μεγάλων δημοσίων

χαλυβουργικών ομίλων — δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κώδικα ενισχύσεων. Ο κώδικας αυτός εισάγει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεκκλίσεις γενικού περιεχομένου από την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων, όσον αφορά αποκλειστικά τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη, τις ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, τις ενισχύσεις για το κλείσιμο μονάδων, καθώς και τις περιφερειακές ενισχύσεις υπέρ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος ή σε τμήμα του εδάφους ορισμένων κρατών μελών. Εν προκειμένω όμως οι επίμαχες ενισχύσεις για τη λειτουργία και την αναδιάρθρωση δεν υπάγονται προφανώς σε καμία από τις προαναφερθείσες κατηγορίες ενισχύσεων. Επομένως, οι παρεκκλίσεις τις οποίες επέτρεψαν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν υπόκεινται στις προϋποθέσεις που καθορίζει ο κώδικας ενισχύσεων και έχουν συνεπώς συμπληρωματικό χαρακτήρα σε σχέση με αυτόν, όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που ορίζει η Συνθήκη (βλ., κατωτέρω, τις σκέψεις 77 έως 83).

74 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι επίδικες αποφάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν αδικαιολόγητες παρεκκλίσεις από τον κώδικα ενισχύσεων, αλλά συνιστούν πράξεις απορρέουσες, όπως και αυτός, από τις διατάξεις του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

75 Επομένως, η άποψη της προσφεύγουσας ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν για να ευνοηθούν οι επιχειρήσεις που έτυχαν των επίμαχων ενισχύσεων, με συγκεκριμένη τροποποίηση του κώδικα ενισχύσεων, είναι παντελώς αστήριχτη. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να παραιτηθεί, με τη θέσπιση του κώδικα ενισχύσεων, από την εξουσία που της απονέμει το άρθρο 95 της Συνθήκης να εκδίδει ατομικές πράξεις προκειμένου να αντιμετωπίζει απρόβλεπτες καταστάσεις. Η Επιτροπή, δεδομένου ότι εν προκειμένω το πεδίο εφαρμογής του κώδικα δεν κάλυπτε την οικονομική κατάσταση που την οδήγησε να λάβει τις επίδικες αποφάσεις, είχε εξουσία να στηριχθεί στο άρθρο 95 της Συνθήκης για να επιτρέψει τις επίμαχες ενισχύσεις, υπό τον όρο της τηρήσεως των προϋποθέσεων εφαρμογής της διατάξεως αυτής.

76 Για το σύνολο των ανωτέρω λόγων, η αιτίαση που αφορά τη μη τήρηση της απαγορεύσεως των κρατικών ενισχύσεων και κατάχρηση εξουσίας πρέπει να απορριφθεί.

— Επί της προβαλλομένης παραβάσεως του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης

- 77 Πρέπει εκ προοιμίου να υπενθυμιστεί ότι, όπως κρίθηκε ανωτέρω, η Επιτροπή, βάσει του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, έχει εξουσία να εγκρίνει κρατικές ενισχύσεις, στο εσωτερικό της Κοινότητας, κάθε φορά που η οικονομική κατάσταση στον χαλυβουργικό τομέα καθιστά τη λήψη μέτρων του είδους αυτού αναγκαία, προκειμένου να επιτευχθεί ένας από τους στόχους της Κοινότητας.
- 78 Η προϋπόθεση αυτή πληρούται ιδίως όταν ο οικείος τομέας αντιμετωπίζει καταστάσεις εξαιρετικής κρίσεως. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο τόνισε, με την προπαρατεθείσα απόφασή του Γερμανία κατά Επιτροπής, «τη στενή σχέση που υφίσταται, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ σε περίοδο κρίσεως, μεταξύ της χορηγήσεως ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα και των προσπαθειών αναδιαρθρώσεως που απαιτούνται από τον εν λόγω βιομηχανικό κλάδο» (σκέψη 30). Στο πλαίσιο της εφαρμογής αυτής, η Επιτροπή εκτιμά κατά διακριτική εξουσία το συμβατό προς τις θεμελιώδεις αρχές της Συνθήκης των ενισχύσεων που προορίζονται να συνοδεύσουν τα μέτρα αναδιαρθρώσεως.
- 79 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι κατά τις αρχές τις δεκαετίας του '90 η ευρωπαϊκή χαλυβουργία αντιμετώπισε μια αιφνίδια και σοβαρή κρίση, λόγω της συνδυασμένης δράσεως πολλών παραγόντων, όπως η διεθνής οικονομική κάμψη, το κλείσιμο των παραδοσιακών εξαγωγικών κυκλωμάτων, η κατακόρυφη άνοδος του ανταγωνισμού των χαλυβουργικών επιχειρήσεων των υπό ανάπτυξη χωρών και η ταχεία αύξηση των κοινοτικών εισαγωγών προϊόντων της χαλυβουργίας από τις χώρες μέλη του οργανισμού των χωρών εξαγωγής πετρελαίου (ΟΠΕΚ). Το πλαίσιο αυτό της κρίσεως πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση, εν προκειμένω, περί του αν οι επίμαχες ενισχύσεις ήταν αναγκαίες, όπως απαιτεί το άρθρο 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, προκειμένου να πραγματοποιηθούν ορισμένοι θεμελιώδεις στόχοι της Συνθήκης.
- 80 Οι επίδικες αποφάσεις αναφέρουν σαφώς, στο σημείο IV του αιτιολογικού τους, ότι αποσκοπούν στην εξυγίανση του χαλυβουργικού τομέα εντός των οικείων κρατών μελών, προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης. Οι εν λόγω αποφάσεις επιδιώκουν προς τούτο να προσδώσουν υγιή και βιώσιμη διάρθρωση στις επιχειρήσεις που τυγχάνουν των ενισχύσεων τις οποίες εγκρίνουν.

- 81 Συναφώς, πρέπει να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, η οποία αμφισβητεί το γεγονός ότι οι επίδικες αποφάσεις έχουν πράγματι ως σκοπό την αποκατάσταση της βιωσιμότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων, με το αιτιολογικό, αφενός, ότι δεν περιέχουν τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία για να συναχθεί αν τα σχέδια αναδιαρθρώσεως που κοινοποιήθηκαν από τα οικεία κράτη μέλη είναι ικανά να αποκαταστήσουν τη βιωσιμότητα αυτή και, αφετέρου, ότι τίποτα δεν εγγυάται ότι η Επιτροπή δεν θα επιτρέψει, εκ των υστέρων, τη χορήγηση νέων ενισχύσεων στις ίδιες αυτές επιχειρήσεις, πράγμα το οποίο έχει ήδη συμβεί κατά το παρελθόν.
- 82 Συγκεκριμένα, από το ιστορικό και το αιτιολογικό των επίδικων αποφάσεων προκύπτει ότι έγινε εμπεριστατωμένη ανάλυση της σημερινής καταστάσεως κρίσεως της ευρωπαϊκής χαλυβουργίας, καθώς και των πλέον ενδεδειγμένων μέσων για την αντιμετώπισή της. Η Επιτροπή παρέσχε διερευνητική εντολή σε έναν ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, τον κ. Braun, στον οποίο ανατέθηκε το έργο της συγκεντρώσεως και καταγραφής των σχεδίων κλεισίματος επιχειρήσεων του χαλυβουργικού τομέα και του οποίου η έκθεση υποβλήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 1993. Η έκθεση αυτή ενίσχυε τα δεδομένα που περιείχε η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο της 23ης Νοεμβρίου 1992 (βλ., ανωτέρω, τη σκέψη 4). Επιπλέον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Επιτροπή εξέτασε διεξοδικά, επικουρούμενη από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, τα προγράμματα αναδιαρθρώσεως που συνόδευαν τα σχέδια ενισχύσεων που είχαν καταρτίσει τα οικεία κράτη μέλη, υπό το πρίσμα της ικανότητάς τους να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικαιούχων επιχειρήσεων (σημείο ΙΙΙ του αιτιολογικού των επίδικων αποφάσεων). Επιπλέον, οι ανακοινώσεις της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση των επίδικων αποφάσεων, περιέχουν επίσης εμπεριστατωμένη εξέταση των προϋποθέσεων βιωσιμότητας της επιχειρήσεως που έτυχε της επίμαχης ενισχύσεως.
- 83 Επιπλέον, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αναφέρουν σαφώς τις κύριες πτυχές των προγραμμάτων αναδιαρθρώσεως που επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή χάρη στη χορήγηση των επίμαχων ενισχύσεων. Από αυτό προκύπτει ότι οι εν λόγω αποφάσεις αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ιδιωτικοποίησης των δημοσίων επιχειρήσεων που τυγχάνουν των επίμαχων ενισχύσεων ή ορισμένων από τις μονάδες τους, στο κλείσιμο των μη αποδοτικών εγκαταστάσεων, στη μείωση ορισμένων πλεονασμάτων παραγωγικής ικανότητας και στην κατάργηση θέσεων εργασίας — συνοδευόμενη ενδεχομένως από κοινωνικής φύσεως μέτρα στον βαθμό που καθίσταται δυνατή η διασφάλιση

ισορροπίας μεταξύ των κοινωνικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων που συνδέονται με τη μελλοντική αποδοτικότητα των οικείων επιχειρήσεων. Οι διάφορες αυτές πτυχές παρατίθενται κατά τρόπο ακριβή και λεπτομερή (βλ. το σημείο II του αιτιολογικού των επίδικων αποφάσεων). Χάρη στο σύνολο αυτών των πτυχών, οι επίδικες αποφάσεις επιχειρούν να προσδώσουν στις οικείες επιχειρήσεις μια υγιή και αποδοτική διάρθρωση.

84 Υπό τις συνθήκες αυτές, το να προβάλλεται — με επίκληση απλώς της αναποτελεσματικότητας ορισμένων προηγούμενων ενισχύσεων, χωρίς να εξετάζονται τα συγκεκριμένα μέτρα αναδιαρθρώσεως που προβλέπουν οι επίδικες αποφάσεις προκειμένου να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα των δικαιούχων επιχειρήσεων — ότι οι επίμαχες ενισχύσεις δεν θα καταστήσουν πιθανώς δυνατή την επίτευξη των προβλεπομένων αποτελεσμάτων δεν συνιστά παρά αμυγώς θεωρητική και υποθετική προεξόφληση των γεγονότων. Όσον αφορά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας που αφορούν στοιχεία μεταγενέστερα της εκδόσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, που αναφέρονται ειδικότερα στην ανακοίνωση της 21ης Ιουνίου 1994, αυτά δεν ασκούν εν πάση περιπτώσει — έστω και αν υποθεθεί ότι είναι βάσιμα, πράγμα το οποίο δεν έχει αποδειχθεί — καμία επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση του συννόμου των αποφάσεων αυτών, που δεν θα μπορούσε να επηρεαστεί από στοιχεία μεταγενέστερα της εκδόσεώς τους.

85 Αφού αποδείχθηκε ότι οι επίδικες αποφάσεις αποσκοπούν πράγματι στο να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων που έτυχαν των επίμαχων ενισχύσεων, πρέπει να εξεταστεί αν, στο πλαίσιο της κρίσεως που αντιμετωπίζει η χαλυβουργική βιομηχανία (βλ., ανωτέρω, τις σκέψεις 77 έως 79), ο σκοπός αυτός περιλαμβάνεται στους στόχους που ορίζει η Συνθήκη στα άρθρα της 2 και 3, των οποίων γίνεται ειδικώς επίκληση στο αιτιολογικό των αποφάσεων αυτών.

86 Από την άποψη αυτή, πρέπει να υπενθυμιστεί κατ' αρχάς ότι, δεδομένου ότι η Συνθήκη καθορίζει διαφορετικούς στόχους, ο ρόλος της Επιτροπής συνίσταται στο να διασφαλίζει τον μόνιμο συμβιβασμό αυτών των διαφορετικών στόχων, χρησιμοποιώντας τη διακριτική εξουσία της προκειμένου να επιτύχει την ικανοποίηση του κοινού συμφέροντος, σύμφωνα με πάγια νομολογία [βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 1958, 9/56, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 171, 192, σκέψεις 3 έως 5, της 21ης Ιουνίου 1958, 8/57, Groupement des hauts fourneaux et aciéries belges κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή 1954-1964, σ. 271 (συνοπτική μετάφραση στα ελληνικά), και της 29ης Σεπτεμβρίου 1987, 351/85 και 360/85, Fabrique de fer de Charleroi και Dillinger Hüttenwerke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 3639,

σκέψη 15]. Ειδικότερα, στην απόφαση της 18ης Μαρτίου 1980, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78, 227/78, 228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 και 85/79, Val-sabbia κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1980/I, σ. 489, σκέψη 55), το Δικαστήριο έκρινε ότι, «αν οι ανάγκες συμβιβασμού μεταξύ των διαφόρων στόχων επιβάλλεται σε περίπτωση που η κατάσταση της αγοράς είναι κανονική, το ίδιο πρέπει να γίνει δεκτό κατά μείζονα λόγο όταν υπάρχει κατάσταση κρίσεως η οποία δικαιολογεί τη θέσπιση εκτάκτων μέτρων, τα οποία έχουν εξαιρετικό χαρακτήρα σε σχέση με τους συνήθεις κανόνες λειτουργίας της κοινής αγοράς χάλυβος και τα οποία έχουν, πράγματι, ως συνέπεια τη μη τήρηση ορισμένων από τους στόχους του άρθρου 3, έστω και μόνον του υπό στοιχείο γ', ο οποίος αναφέρεται στη μέριμνα για τον καθορισμό χαμηλοτέρων τιμών».

87 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι οι επίδικες αποφάσεις συμβιβάζουν διάφορους στόχους της Συνθήκης, προκειμένου να διαφυλαχθούν μείζονα συμφέροντα. Συγκεκριμένα, ο εξορθολογισμός της ευρωπαϊκής χαλυβουργικής βιομηχανίας μέσω της εξυγιάνσεως ορισμένων ομίλων, το κλείσιμο των πεπαλαιωμένων ή όχι αρκετά ανταγωνιστικών εγκαταστάσεων, η μείωση των πλεονασμάτων παραγωγικής ικανότητας, η ιδιωτικοποίηση ορισμένων επιχειρήσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και η κατάργηση θέσεων εργασίας σε εύλογο βαθμό — κατά την έκφραση της Επιτροπής —, στα οποία αποβλέπουν οι αποφάσεις αυτές, συντελούν στην πραγματοποίηση των στόχων της Συνθήκης, δεδομένης της ευαισθησίας του χαλυβουργικού τομέα και του γεγονότος ότι η διατήρηση, μάλιστα δε η επιδείνωση, της κρίσεως θα ενείχε τον κίνδυνο να προκαλέσει, στην οικονομία των οικείων κρατών μελών, εξαιρετικά σοβαρές και παρατεινόμενες διαταραχές. Δεν αμφισβητείται ότι ο τομέας αυτός έχει, εντός πολλών κρατών μελών, ουσιώδη σημασία, λόγω του ότι οι χαλυβουργικές εγκαταστάσεις κείνται σε περιφέρειες χαρακτηριζόμενες από κατάσταση υποαπασχόλησης και λόγω του ότι τα διακυβευόμενα οικονομικά συμφέροντα είναι πολύ σημαντικά. Στο πλαίσιο αυτό, ενδεχόμενες αποφάσεις για το κλείσιμο και για την κατάργηση θέσεων εργασίας, καθώς και η ανάληψη του ελέγχου των οικείων επιχειρήσεων από ιδιωτικές εταιρίες ενεργούσες αποκλειστικά σύμφωνα με τη λογική της αγοράς, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν, ελλείψει υποστηρικτικών μέτρων εκ μέρους των δημοσίων αρχών, πολύ σοβαρές δυσχέρειες δημοσίας τάξεως, επιδεινώνοντας ιδίως το πρόβλημα της ανεργίας και ενέχοντας τον κίνδυνο δημιουργίας μιας καταστάσεως μείζονος οικονομικής και κοινωνικής κρίσεως.

88 Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι επίδικες αποφάσεις, αποβλέποντας στην αντιμετώπιση τέτοιων δυσχερειών με την εξυγίανση των εμπλεκόμενων χαλυβουργικών ομίλων, επιχειρούν αναμφισβήτητα να διασφαλίσουν «τη συνεχή απασχόληση» και να αποφύγουν «την πρόκληση θεμελιωδών και παρατεινόμενων

διαταραχών της οικονομίας των κρατών μελών», όπως απαιτεί το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Επιπλέον, οι εν λόγω αποφάσεις επιδιώκουν τους στόχους του άρθρου 3, που αφορούν, μεταξύ άλλων, τη «διατήρηση των συνθηκών, οι οποίες ωθούν τις επιχειρήσεις να αναπτύσσουν και βελτιώνουν το παραγωγικό τους δυναμικό» [στοιχείο δ'] και την προαγωγή «[της κανονικής επεκτάσεως και του εκσυγχρονισμού] της παραγωγής καθώς και [της βελτιώσεως] της ποιότητας υπό συνθήκες που αποκλείουν έναντι των ανταγωνιστικών βιομηχανιών κάθε προστασία» [στοιχείο ζ']. Συγκεκριμένα, οι επίμαχες αποφάσεις επιχειρούν να εξορθολογίσουν την ευρωπαϊκή χαλυβουργική βιομηχανία, ιδίως μέσω του οριστικού κλεισίματος πεπαλαιωμένων ή όχι αρκετά ανταγωνιστικών εγκαταστάσεων και της αμετάκλητης μείωσης των ικανοτήτων παραγωγής ορισμένων προϊόντων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση των πλεονασμάτων παραγωγικής ικανότητας (βλ. το άρθρο 2 των επίδικων αποφάσεων). Οι αποφάσεις αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο ενός συνολικού προγράμματος αναδιαρθρώσεως σε σταθερή βάση του χαλυβουργικού τομέα και μείωσης των παραγωγικών ικανοτήτων εντός της Κοινότητας (βλ., ανωτέρω, τις σκέψεις 4 έως 6). Υπό το πρίσμα αυτό, πρέπει να τονιστεί ότι ο σκοπός των επίμαχων ενισχύσεων δεν συνίσταται στη διασφάλιση απλώς της επιβιώσεως της δικαιούχου επιχειρήσεως — πράγμα το οποίο θα ήταν αντίθετο προς το κοινό συμφέρον — αλλά στην αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της, περιορίζοντας στο ελάχιστο τις επιπτώσεις της ενισχύσεως επί του ανταγωνισμού και μεριμνώντας για την τήρηση των κανόνων του θεμιτού ανταγωνισμού.

89 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι επίδικες αποφάσεις αποβλέπουν στη διασφάλιση του κοινού συμφέροντος, σύμφωνα με τους στόχους της Συνθήκης. Η άποψη της προσφεύγουσας ότι οι αποφάσεις αυτές είναι ασύμβατες προς την πλειονότητα των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης πρέπει επομένως να απορριφθεί.

90 Ομοίως πρέπει να απορριφθεί και η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι οι επίμαχες ενισχύσεις δεν είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκουν. Συγκεκριμένα, από τη δικογραφία προκύπτει ότι οι πέντε επίδικες αποφάσεις εντάσσονται στο πλαίσιο ενός συνολικού προγράμματος αναδιαρθρώσεως της χαλυβουργικής βιομηχανίας και μείωσης της παραγωγικής ικανότητας εντός της Κοινότητας (βλ., ανωτέρω, τις σκέψεις 4 έως 6). Δεν μπορεί όμως να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν χρησιμοποίησε, στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, άλλα μέσα συνεπαγόμενα δήθεν μικρότερες στρεβλώσεις απ' ό,τι οι επίμαχες ενισχύσεις, προκειμένου να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα των εμπλεκομένων επιχειρήσεων. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι μπορούσαν να εξεταστούν και να εφαρμοστούν στην πράξη

εναλλακτικές λύσεις, πράγμα το οποίο δεν έχει αποδειχθεί, η ύπαρξη και μόνο τέτοιων εναλλακτικών λύσεων δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι οι επίμαχες ενισχύσεις δεν είναι αναγκαίες υπό την έννοια του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης και να καταστήσει πλημμελείς τις επίδικες αποφάσεις, εφόσον η λύση που προέκρινε η Επιτροπή δεν πάσχει ούτε λόγω πρόδηλης πλάνης εκτίμησης ούτε λόγω καταχρήσεως εξουσίας. Πράγματι, το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να ασκεί έλεγχο όσον αφορά τη σκοπιμότητα της επιλογής στην οποία προέβη η Επιτροπή, διότι άλλως θα υποκαθιστούσε τη δική του εκτίμηση των περιστατικών στην εκτίμηση του οργάνου αυτού.

- 91 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα πειστικό επιχείρημα που να μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω το ότι οι επίδικες αποφάσεις ελήφθησαν σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 95, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

— Επί της προβαλλομένης παραβίασεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

- 92 Κατά την προσφεύγουσα, το ότι οι επίδικες αποφάσεις συνεπάγονται δυσμενείς διακρίσεις απορρέει ειδικώς από το γεγονός ότι, αφενός, δεν επιβάλλουν επαρκείς μειώσεις παραγωγικών ικανοτήτων ως αντιστάθμισμα των επίμαχων ενισχύσεων και, αφετέρου, επιτρέπουν τη μείωση της δανειακής επιβαρύνσεως των επιχειρήσεων που έτυχαν των εν λόγω ενισχύσεων.

- 93 Όσον αφορά, πρώτον, τις μειώσεις της παραγωγικής ικανότητας, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν πρέπει να αποδεικνύεται μεταξύ του «ποσού των ενισχύσεων και της εκτάσεως της παραγωγικής ικανότητας που πρέπει να περιοριστεί» καμία «ακριβής ποσοτική σχέση» (βλ., συναφώς, την προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 33). Αντιθέτως, οι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τα ακριβή ποσά των προς έγκριση ενισχύσεων «δεν περιορίζονται μόνο στον αριθμό των τόνων παραγωγικής ικανότητας που πρέπει να περιοριστεί, αλλά περιλαμβάνουν και άλλα στοιχεία τα οποία ποικίλλουν από μια περιοχή της Κοινότητας στην άλλη», όπως η προσπάθεια αναδιαρθρώσεως, τα περιφερειακά και κοινωνικά προβλήματα που προκαλεί η κρίση της χαλυβουργικής βιομηχανίας, η τεχνολογική εξέλιξη και η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της αγοράς (ibidem, σκέψη 34). Από τα ανωτέρω έπεται ότι η

εκτίμηση της Επιτροπής δεν μπορεί να υπόκειται σε έλεγχο στηριζόμενο αποκλειστικά σε οικονομικά κριτήρια. Η εκτίμηση αυτή μπορεί θεμιτώς να λαμβάνει υπόψη ποικίλα στοιχεία πολιτικής, οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως, στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής της εξουσίας βάσει του άρθρου 95 της Συνθήκης.

- 94 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, στις πέντε επίδικες αποφάσεις, η Επιτροπή τονίζει ρητώς ότι οι επίμαχες ενισχύσεις πρέπει να περιοριστούν στο αυστηρώς αναγκαίο ύψος κατά τρόπο ώστε να μην αλλοιωθούν οι όροι του ανταγωνισμού σε βαθμό που να έρχεται σε αντίθεση προς το κοινωνικό συμφέρον. Από αυτό συνάγει ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθούν τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, ενόψει του ύψους των ενισχύσεων που εγκρίνονται κατ'εξαίρεση, ώστε να υπάρξει σημαντική συμβολή στις διαρθρωτικές προσαρμογές που απαιτεί ο τομέας αυτός.
- 95 Υπό το πρίσμα αυτό, η Επιτροπή καθορίζει στο σημείο V του αιτιολογικού των προσβαλλομένων αποφάσεων το επίπεδο, τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα του κλεισίματος των μονάδων ή των μειώσεων παραγωγικής ικανότητας που επιβάλλονται στις δικαιούχους επιχειρήσεις, κάνοντας ενδεχομένως αναφορά στο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως που κοινοποίησε το οικείο κράτος μέλος. Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχειρήμα δυνάμενο να αποδείξει ότι αυτό το κλείσιμο μονάδων ή αυτές οι μειώσεις παραγωγικής ικανότητας δεν επαρκούν από την άποψη του μεγέθους των εγκριθεισών ενισχύσεων και των επιδιωκόμενων στόχων.
- 96 Ειδικότερα, είναι αλυσιτελής η σύγκριση που πραγματοποιεί η προσφεύγουσα μεταξύ της μειώσεως παραγωγικής ικανότητας 750 000 τόνων ετησίως ανά δισεκατομμύριο ECU καταβαλλομένης ενισχύσεως, η οποία εφαρμόστηκε με τις επίδικες αποφάσεις, αφενός, και της μειώσεως 516 000 τόνων για ενισχύσεις 400 000 ECU, που έγινε δεκτή κατά τις συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και της ιταλικής δημόσιας επιχειρήσεως Bresciani, διότι η σύγκριση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη την ειδική κατάσταση των επιχειρήσεων που τυγχάνουν των επίμαχων ενισχύσεων εν προκειμένω και τον ειδικό χαρακτήρα των επίδικων αποφάσεων, οι οποίες ελήφθησαν προκειμένου να αντιμετωπισθεί μια εξαιρετική κατάσταση κρίσεως, βάσει του άρθρου 95, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, όπως έχει ήδη κριθεί (βλ., ανωτέρω, τις σκέψεις 87 και 89). Στο πλαίσιο της

ίδιαι συλλογιστικής, είναι αβάσιμη η αιτίαση ότι το κλείσιμο της πλειονότητας των μονάδων προβλέφθηκε με τις αποφάσεις αυτές για το τέλος της περιόδου καταβολής των ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή, για να καθορίσει την προθεσμία για το κλείσιμο, μπορούσε νομίμως να λάβει υπόψη τον σκοπό των ενισχύσεων αυτών, οι οποίες αποσκοπούν στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας των οικείων επιχειρήσεων. Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, το απαιτούμενο κλείσιμο μονάδων πραγματοποιήθηκε, για παράδειγμα, εξ ολοκλήρου εκ μέρους της Sidenor και σε ποσοστό δύο τρίτων εκ μέρους της Ilva, μολονότι το ποσό της καταβληθείσας ενισχύσεως δεν ήταν ακόμη σημαντικό, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που παρέσχε η Επιτροπή και δεν αμφισβήτησε η προσφεύγουσα.

97 Όσον αφορά τα επιχειρήματα περί της αύξησεως της παραγωγικής ικανότητας της CSI που προκύπτουν από νέες επενδύσεις, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η επιχειρηματολογία αυτή, που συνδέεται με την προτεινόμενη δημιουργία μονάδας παραγωγής θερμής ελάσεως στο Sestao στην οποία αναφέρεται η προσφεύγουσα όταν προβάλλει την επιχειρηματολογία σχετικά με την ικανότητα της CSI, δεν συνδέεται με το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως που υποστηρίζεται από την ενίσχυση την οποία ενέκρινε η επίδικη απόφαση που αφορά την επιχείρηση αυτή (σημείο V, πρώτο εδάφιο, του αιτιολογικού της αποφάσεως αυτής). Όσον αφορά την αύξηση παραγωγικής ικανότητας της Siderurgia Nacional, από το άρθρο 2 της αποφάσεως που την αφορά προκύπτει ότι, σύμφωνα με τις εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή, η αντικατάσταση της υψικαμίνου του εργοστασίου του Seixal από κάμινο ηλεκτρικού τόξου παραγωγικής ικανότητας 900 000 τόνων δεν είχε επίπτωση στην υποχρέωση της επιχείρησης αυτής να μειώσει την παραγωγική της ικανότητα κατά 140 000 τόνους προϊόντων θερμής ελάσεως.

98 Τέλος, πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα ότι οι μέχρι 300 000 τόνους ετησίως μειώσεις της παραγωγικής ικανότητας της Ilva είναι απολύτως θεωρητικές. Συναφώς, η Επιτροπή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που ανέφερε, έκανε δεκτή, για το κλείσιμο του εργοστασίου στο Bagnoli — που είχε μέγιστη παραγωγική ικανότητα 1,25 εκατομμύρια τόνους ετησίως —, μείωση ικανότητας κατά 300 000 τόνους ετησίως, για τον λόγο ότι η παραγωγή είχε παύσει στο εργοστάσιο αυτό. Ελλείψει οποιασδήποτε ενδείξεως περί του αντιθέτου, αυτή η μείωση παραγωγικής ικανότητας δεν μπορεί να θεωρηθεί

ότι στερείται αποτελεσματικότητας, στον βαθμό που η μείωση παραγωγικής ικανότητας δεν πρέπει να καθορίζεται βάσει της πραγματικής παραγωγής της επιχείρησης, η οποία είναι ανάλογη με τη συγκυρία, αλλά βάσει της πραγματικής παραγωγικής ικανότητας που μπορεί να κινητοποιηθεί ταχέως και με λίγα έξοδα.

99 Υπό τις συνθήκες αυτές, κανένα στοιχείο δεν επιτρέπει να συναχθεί ότι οι μειώσεις παραγωγικής ικανότητας που επιβλήθηκαν με τις επίδικες αποφάσεις δεν συνιστούν ενδεδειγμένο αντιστάθμισμα σε σχέση με τη χορήγηση των επίμαχων ενισχύσεων, αν ληφθούν υπόψη, αφενός, το ύψος των ενισχύσεων και, αφετέρου, τόσο οι οικονομικοί και κοινωνικοί στόχοι που επιδιώκονται με τις αποφάσεις αυτές όσο και η αναγκαιότητα μείωσης της παραγωγικής ικανότητας στο πλαίσιο του προαναφερθέντος συνολικού προγράμματος αναδιαρθρώσεως της χαλυβουργικής βιομηχανίας που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο.

100 Όσον αφορά, δεύτερον, την επίπτωση των ενισχύσεων στον ανταγωνισμό, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, καίτοι κάθε ενίσχυση μπορεί να ευνοήσει μια επιχείρηση σε σχέση με άλλη, η Επιτροπή δεν μπορεί ωστόσο να εγκρίνει ενισχύσεις συνεπαγόμενες «στρεβλώσεις του ανταγωνισμού κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον» (προπαρατεθείσα απόφαση Falck κατά Επιτροπής, σκέψη 27). Συγκεκριμένα, η υποχρέωση της Επιτροπής να ενεργεί προς το κοινό συμφέρον δεν σημαίνει, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ότι το όργανο αυτό πρέπει «να ενεργεί προς το συμφέρον όλων ανεξαιρέτως, καθόσον το έργο της δεν συνεπάγεται την υποχρέωση να ενεργεί μόνον υπό τον όρο ότι δεν θίγεται κανένα συμφέρον. Αντίθετα, πρέπει να ενεργεί εκτιμώντας τα διάφορα συμφέροντα, αποφεύγοντας τις ζημιογόνες συνέπειες, αν το επιτρέπει λογικά η απόφαση που πρόκειται να λάβει. Η Επιτροπή μπορεί προς το κοινό συμφέρον να κάνει χρήση της εξουσίας εκδόσεως αποφάσεων την οποία διαθέτει ανάλογα με τις απαιτήσεις των περιστάσεων, ακόμα και εις βάρος ορισμένων συγκεκριμένων συμφερόντων» (προπαρατεθείσα απόφαση Valsabbia κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 49).

101 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι οι επίδικες αποφάσεις εγκρίνουν τη χορήγηση ενισχύσεων προοριζομένων, μεταξύ άλλων, να συμβάλουν στη λύση του προβλήματος της υπερχρέωσης των οικείων επιχειρήσεων, ούτως ώστε να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις αυτές να καταστούν εκ νέου

βιώσιμες (βλ. το σημείο II του αιτιολογικού των επίδικων αποφάσεων). Οι εν λόγω αποφάσεις περιορίζουν τα χρηματοδοτικά μέτρα αναδιαρθρώσεως στο απολύτως αναγκαίο ύψος, για να μην αλλοιωθούν «οι όροι του εμπορίου εντός της Κοινότητας σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, ειδικότερα, ενόψει των σημερινών δυσχερειών της χαλυβουργικής αγοράς» (σημείο IV του αιτιολογικού των επίδικων αποφάσεων). Ειδικότερα, προκειμένου να μην παρασχεθεί στις οικείες επιχειρήσεις αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε σχέση με τις λοιπές επιχειρήσεις του τομέα, η Επιτροπή μεριμνά ιδίως, με τις επίδικες αποφάσεις, ώστε οι επιχειρήσεις αυτές να μην τυγχάνουν εξ αρχής καθαρών χρηματοοικονομικών επιβαρύνσεων σε ποσοστό μικρότερο του 3,5 % του ετήσιου κύκλου εργασιών (3,2 % για την AST, Acciai Speciali Terni), πράγμα το οποίο, σύμφωνα με τις συγκλίνουσες απόψεις των διαδίκων, αντιπροσωπεύει τον μέσον όρο δανειακής επιβαρύνσεως των κοινοτικών χαλυβουργικών επιχειρήσεων. Πιο γενικά, οι επίδικες αποφάσεις επιβάλλουν, με το άρθρο τους 2, ορισμένες προϋποθέσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση για τη χρηματοδότηση περιορίζεται στο αυστηρώς αναγκαίο μέτρο.

102 Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός της μειώσεως της δανειακής επιβαρύνσεως των δικαιούχων επιχειρήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στον μέσο όρο της δανειακής επιβαρύνσεως των κοινοτικών χαλυβουργικών επιχειρήσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς της των διαφόρων διακυβευομένων συμφερόντων, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις απαιτήσεις που συνδέονται με τη χρηματοοικονομική εξυγίανση των οικείων επιχειρήσεων, που είναι αναγκαία για την αποκατάσταση της βιωσιμότητάς τους, αποφεύγοντας τις δυσμενείς συνέπειες για τους λοιπούς επιχειρηματίες, στον βαθμό που το ίδιο το αντικείμενο και ο σκοπός των επίδικων αποφάσεων το επέτρεπαν.

103 Επομένως, η αιτίαση περί της παραβιάσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων είναι αβάσιμη.

104 Επομένως ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου που αφορά τον προβαλλόμενο αναδρομικό χαρακτήρα των επίδικων αποφάσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 105 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, που εκδόθηκαν στις 12 Απριλίου 1994 και δημοσιεύθηκαν στις 3 Μαΐου 1994, έχουν αναδρομικό χαρακτήρα, στο μέτρο που η έγκριση των επίμαχων ενισχύσεων θεωρήθηκε ότι είχε επιτευχθεί μετά την ευνοϊκή γνώμη που διατύπωσε το Συμβούλιο στις 17 Δεκεμβρίου 1993 και στον βαθμό που τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη έθεσαν σε εφαρμογή τα οικεία προγράμματα ενισχύσεων από την ημερομηνία αυτή. Περί αυτού μαρτυρεί ιδίως το γεγονός ότι οι αποφάσεις αυτές προβλέπουν την κοινοποίηση, για τις 15 Μαρτίου 1994, εκ μέρους εκάστου των εν λόγω κρατών μελών, της πρώτης εκθέσεως σχετικά με τη δικαιούχο επιχείρηση και την αναδιάρθρωσή της. Η αναδρομικότητα αυτή, για την οποία η Επιτροπή δεν παρέσχε καμία ικανοποιητική αιτιολόγηση, προσβάλλει τα δικαιώματα άμυνας, δεδομένου ότι η δυνατότητα της προσφεύγουσας να ασκήσει προσφυγή καθυστέρησε κατά τέσσερις μήνες. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι προσφυγές ακυρώσεως δεν έχουν, βάσει του άρθρου 39 της Συνθήκης, κανένα ανασταλτικό αποτέλεσμα, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, να στηριχθούν στην αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης για να αντιταχθούν σε κάθε αίτηση επιστροφής.
- 106 Η Επιτροπή αντιτάσσει στα ανωτέρω ότι το χρονικό διάστημα μεταξύ της 17ης Δεκεμβρίου 1993 και της 12ης Απριλίου 1994 οφείλεται αποκλειστικά σε λόγους διοικητικής φύσεως, πράγμα το οποίο εξηγεί την ημερομηνία της πρώτης εκθέσεως των οικείων κρατών μελών, η οποία καθορίστηκε για τις 15 Μαρτίου 1994 και η οποία περιλαμβανόταν στα σχέδια αποφάσεων που υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 1993. Περαιτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι οι αποφάσεις δεν εκδόθηκαν παρά στις 12 Απριλίου 1994 δεν είχε καμία συνέπεια όσον αφορά την προσφεύγουσα, λόγω του ότι αυτή είχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τη νομιμότητά τους επικαλούμενη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων το άμεσο αποτέλεσμα του άρθρου 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 1956, 7/54 και 9/54, *Groupement des industries sidérurgiques luxembourgeois κατά Ανωτάτης Αρχής*, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 25). Επιπλέον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, αν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ακυρωθούν από το Πρωτοδικείο,

θα πρέπει να απαιτήσει την επιστροφή των επίμαχων ενισχύσεων, προκειμένου να διασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής). Εν πάση περιπτώσει, ο λόγος που αφορά το παράνομο του αναδρομικού χαρακτήρα των προσβαλλόμενων αποφάσεων είναι ξένος προς την παρούσα προσφυγή, η οποία αφορά αποκλειστικά τη νομιμότητα των αποφάσεων αυτών και όχι ενδεχόμενη ευθύνη της Επιτροπής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 107 Δεν αμφισβητείται ότι υπήρξε σημαντική καθυστέρηση για την έκδοση των επίδικων αποφάσεων μετά τη γνώμη του Συμβουλίου, το οποίο διατύπωσε τη γνώμη του στις 22 Δεκεμβρίου 1993, ενώ οι αποφάσεις εκδόθηκαν στις 12 Απριλίου 1994. Η Επιτροπή, περιοριζόμενη στην επίκληση «λόγων διοικητικής φύσεως», δεν παρέχει συναφώς καμία συγκεκριμένη δικαιολογία.
- 108 Πρέπει επομένως να καθορισθεί αν η θέση αυτή προσέβαλε τα δικαιώματα της προσφεύγουσας.
- 109 Συναφώς, η EISA ισχυρίζεται ότι η εν λόγω καθυστέρηση την υποχρέωσε να ασκήσει την προσφυγή ακυρώσεως κατά των επίδικων αποφάσεων μόνον αφού οι ενισχύσεις είχαν πιθανότητα ήδη χορηγηθεί από τα κράτη μέλη μετά τη γνώμη του Συμβουλίου. Ωστόσο, ακόμη και αν υποθεθεί ότι οι ενισχύσεις είχαν καταβληθεί ήδη μετά τη διατύπωση της σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου, πράγμα το οποίο δεν έχει αποδειχθεί, η περίσταση αυτή δεν μπορούσε

να στερήσει την προσφεύγουσα από την προσήκουσα προστασία των δικαιωμάτων της. Συγκεκριμένα, όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή, το Δικαστήριο έχει προ πολλού αναγνωρίσει το άμεσο αποτέλεσμα της απαγορεύσεως των κρατικών ενισχύσεων που επιβάλλει το άρθρο 4, στοιχείο γ', της Συνθήκης (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση *Groupement des industries sidérurgiques luxembourgeoises* κατά Ανωτάτης Αρχής, σ. 27), και η προσφεύγουσα θα μπορούσε να είχε επικαλεστεί την απαγόρευση αυτή ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, προκειμένου να αναγνωριστεί η έλλειψη νομιμότητας της χορηγήσεως κρατικών ενισχύσεων πριν από την έγκρισή τους εκ μέρους της Επιτροπής. Επιπλέον, η κοινοτική νομολογία έχει αναγνωρίσει στους ιδιώτες τη δυνατότητα να τους επιδικάζεται αποζημίωση σε περίπτωση που τα δικαιώματά τους ζημιώθηκαν λόγω παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους κράτους μέλους, ακόμη και στην περίπτωση διατάξεων που έχουν άμεσο αποτέλεσμα (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1996, C-46/93 και C-48/93, *Brasserie du pêcheur* και *Factortame*, Συλλογή 1996, σ. I-1029, σκέψεις 20 έως 36, και της 8ης Οκτωβρίου 1996, C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94 και C-190/94, *Dillenkofer* κ.λπ. κατά Γερμανίας, Συλλογή 1996, σ. I-4845, σκέψεις 20 έως 29). Επομένως, η προσφεύγουσα ετύγχανε της προσήκουσας νομικής προστασίας.

- 110 Περαιτέρω, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η προβαλλόμενη καταβολή των επίμαχων ενισχύσεων πριν από την έκδοση των επίδικων αποφάσεων είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργήσει στις δικαιούχους επιχειρήσεις δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά το συμβατό των ενισχύσεων αυτών προς τη Συνθήκη, εμπιστοσύνη την οποία θα μπορούσαν να επικαλεστούν στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την ενεχόμενη ακύρωση των επίδικων αποφάσεων από το Πρωτοδικείο, η Επιτροπή θα ζητούσε από τα κράτη μέλη την αναζήτηση των ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, το επιχείρημα αυτό είναι αλυσιτελές, εν προκειμένω, διότι δεν έχει καμία σχέση με τη νομιμότητα των επίδικων αποφάσεων.
- 111 Επομένως, οι επίδικες αποφάσεις δεν κατέστησαν παράνομες λόγω του ότι η Επιτροπή καθυστέρησε την έκδοσή τους.
- 112 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου όσον αφορά την αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 94/256 και ότι πρέπει να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 113 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η EISA — με μόνη εξαίρεση την αίτηση περί ακυρώσεως της αποφάσεως 94/256, η οποία κατέστη άνευ αντικειμένου — ηττήθηκε όσον αφορά τα αιτήματά της που αφορούν την ακύρωση των επίδικων αποφάσεων. Δεδομένου ότι η Επιτροπή και η Πνα, παρεμβαίνουσα υπέρ αυτής, υπέβαλαν σχετικό αίτημα, θα έπρεπε κατ' αρχήν να καταδικαστεί η EISA στην καταβολή των εξόδων τους.
- 114 Όσον αφορά την αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 94/256, το Πρωτοδικείο αποφάσισε τη μερική κατάργηση της δίκης. Βάσει όμως του άρθρου 87, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να κανονίσει τα έξοδα κατά την κρίση του, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το γεγονός ότι, αφενός, η επίδικη απόφαση ανακλήθηκε από την καθής μετά την άσκηση της προσφυγής ακυρώσεως και, αφετέρου, ότι η προσφεύγουσα δεν αναγνώρισε ότι ήταν άσκοπο να εμμένει στην προσφυγή επί του σημείου αυτού και, μη παραιτηθείσα, δεν ζήτησε να καταδικαστεί η Επιτροπή σε μέρος των δικαστικών εξόδων λόγω της στάσης της (βλ. άρθρο 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας).
- 115 Επομένως, υποθέτοντας ότι οι έξι προσβαλλόμενες αποφάσεις είχαν, για την προσφεύγουσα, την ίδια σημασία, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στην καταβολή των 5/6 των εξόδων της Επιτροπής, καθής, καθώς και του συνόλου των εξόδων της Πνα.
- 116 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Επομένως, το Συμβούλιο, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Ιταλική Δημοκρατία, που παρενέβησαν στη δίκη, πρέπει να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως ακυρώσεως της αποφάσεως 94/256/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 12ης Απριλίου 1994, όσον αφορά ενίσχυση που πρόκειται να χορηγηθεί από τη Γερμανία στη χαλυβουργική επιχείρηση EKO Stahl AG, Eisenhüttenstadt.
- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.
- 3) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στην καταβολή των 5/6 των εξόδων της καθής και του συνόλου των εξόδων της Ilva Laminati Piani SpA, παρεμβαίνουσας.
- 4) Το Συμβούλιο, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Ιταλική Δημοκρατία φέρουν έκαστος τα δικαστικά τους έξοδα.

Saggio

Καλογερόπουλος

Tiili

Potocki

Moura Ramos

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Οκτωβρίου 1997.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. Saggio